

Jaarverslag 2018

Elker - Het Poortje

Het Poortje
Jeuginrichtingen

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bestuursverslag	4
1. Profiel van de organisatie	5
2. Kernprestaties	6
3. Maatschappelijk ondernemen	9
4. Toezicht, bestuur en medezeggenschap	10
5. Continuïteitsparagraaf Portalis	18
6. Beleid, inspanningen en prestaties	21
Geconsolideerde jaarrekening	32
7. Geconsolideerde balans	33
8. Geconsolideerde winst- en verliesrekening	34
9. Geconsolideerd kasstroomoverzicht	35
10. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	36
11. Toelichting op de geconsolideerde balans	47
12. Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	55
13. Wet Normering Topinkomens (WNT)	62
Enkelvoudige jaarrekening	64
14. Enkelvoudige balans	65
15. Enkelvoudige winst- en verliesrekening	66
16. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	67
17. Toelichting op de enkelvoudige balans	68
18. Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening	70
19. Overige toelichting	71
Overige gegevens	73

Voorwoord

Ieder kind heeft recht op bescherming, onderwijs en het opgroeien in een veilige en gezonde omgeving. Dat is ons vertrekpunt. Er is hard gewerkt om dit (nog) meer vorm te geven. Hierbij stond de vraag: “Hoe kunnen wij hieraan bijdragen?” centraal. Deze vraag zal de komende jaren centraal blijven staan.

Elker – Het Poortje is een organisatie die, in de breedste zin van het woord, kinderen en jongeren ondersteunt, begeleidt en behandelt. Deze brede context wordt duidelijk aan de hand van de leeftijd van de jongeren en de verschillende vormen van hulpverlening. We bieden hulp aan hele jonge kinderen tot en met jongvolwassenen (23) en we bieden hulpverlening van licht tot zwaar. Denk hierbij aan: hulp bij scheiding, medisch kinderdagverblijf, ambulante begeleiding, crisisopvang, beschermd wonen, pleegzorg, begeleiding aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen, JeugdzorgPlus en de Justitiële Jeugdinrichting (JJl) in Veenhuizen. Naast deze hulpverlening is het bieden van onderwijs een belangrijke pijler van onze benadering. Op verschillende locaties van Elker – Het Poortje wordt onderwijs gegeven. Bij de kwetsbare groep jongeren die wij bedienen, is schoolgang en arbeidstoeleiding een essentiële stap in de ontwikkeling en het perspectief van de jongere. Binnen deze context is het mogelijk om tijdig op- en af te schalen en zodoende maatwerk te leveren aan deze groep kwetsbare jongeren. Bij hulpverlening en onderwijs is de ketenbenadering essentieel.

Bovengenoemde brede spectrum is de context die wij zowel intern als extern meer zijn gaan uitdragen. Intern en extern is deze brede benadering, en de mogelijkheden die dat biedt om een passend traject en (dus) maatwerk voor de gezinnen, kinderen en jongeren te leveren, positief ontvangen. Een intern voorbeeld om te laten zien dat Elker – Het Poortje één is, is het ingevoerde employabilitybeleid. Medewerkers kunnen binnen de verschillende stichtingen overstappen met behoud van opgebouwde rechten. Dit biedt meer kansen in de loopbaanontwikkeling van onze medewerkers. Een grote externe ontwikkeling is het besluit dat we per juli 2019 één naam gaan voeren om nog meer te laten zien dat we één grote specialistische organisatie zijn waar allerlei vormen van zorg en onderwijs onder één dak worden aangeboden.

Een andere kant waar we als organisatie mee geconfronteerd worden is de (afnemende) financiering van de jeugdzorg en de steeds zwaardere problematiek bij de kinderen en jongeren. De signalen zijn wel bekend: lagere en niet kostendekkende tarieven, aanbieders die elkaar beconcurreren (moeten), financiële tekorten bij de gemeenten, meer kinderen en jongeren met ernstiger en complexe problematiek waarvoor geen adequate opvang en begeleiding gevonden kan worden, toenemende werkdruk en uitstroom van professionals, relatief hoog ziekteverzuim in sommige onderdelen van de organisatie en, niet in de laatste plaats, de schrijnende verhalen van kinderen en jongeren voor wie wij ons elke dag inzetten. De publicaties in de krant, evaluaties, onderzoeksrapporten en de tv-uitzendingen buitelen over elkaar heen. Ook binnen onze eigen organisatie heeft deze dynamiek, financieel en inhoudelijk, voor de nodige uitdagingen gezorgd.

Alle betrokken partijen, van gemeenten tot de jeugdzorgaanbieders en van de (gemeentelijke) bestuurders tot de pedagogisch medewerkers, hebben zich de afgelopen jaren enorm ingezet om de transitie en de transformatie van de jeugdzorg te laten slagen. Het jaar 2018 kenmerkte zich gelukkig door vele mooie ontwikkelingen, waarin steeds weer het verbeteren van het perspectief van het kwetsbare kind onze drijfveer was. Het jaar kenmerkte zich ook door zorgen over het realiseren van ombuigingen en de focus op het verbeteren van financiële resultaten. We hebben daarin goede stappen gezet, maar aan de vooravond van 2019 is duidelijk dat de bezuinigingen die in onze bekostiging worden opgelegd opnieuw tot zorgen leiden. We zullen in 2019 hard aan het werk moeten om met de huidige financieringssysteem de kwaliteit, die de kinderen en jongeren verdienen en waarvan wij vinden dat het verantwoorde zorg is, op peil te houden.

Hierbij is het onze overtuiging dat een integrale aanpak van jeugdzorg in samenwerking met ketenpartners, maar ook met inhoudelijke focus, alleen kan als we vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid – landelijke overheid, gemeenten, onderwijs, zorgaanbieders – ons hard maken voor de meest kwetsbare jeugd.

Ik heb grote waardering voor alle collega's van Elker - Het Poortje die zich elke dag vol overgave inzetten om de betrokken kinderen, jongeren en gezinnen te helpen en perspectief te bieden.

Astrid Veldhuizen

voorzitter Raad van Bestuur Elker – Het Poortje

BESTUURSVERSLAG

1. Profiel van de organisatie

Algemene identificatiegegevens

Rechtspersoon	Combinatie Elker / Poortje	Elker	Het Poortje Jeugdinstellingen	Viyuna
Publieksnaam	CEP	Elker	Het Poortje	Viyuna
Telefoonnummer	n.v.t.	050 523 95 00	050 851 46 66	n.v.t.
Nummer KvK	59576421	41013213	41009061	66263336
E-mailadres	n.v.t.	info@elker.nl	info@hetpoortje.nu	n.v.t.
Internetpagina	n.v.t.	www.elker.nl	www.hetpoortje.nu	www.viyuna.nl

Alle rechtspersonen zijn stichtingen en gevestigd aan de Hoogeweg 9 – 9a, 9746 TN in Groningen.

Structuur van de organisatie

Juridische structuur

Elker – Het Poortje bestaat uit vier stichtingen. Stichting Elker, Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen, Stichting Combinatie Elker / Poortje en Stichting Viyuna. Voor alle stichtingen geldt dat statutair is vastgelegd dat de hoogste dagelijkse leiding wordt gevoerd door de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht, bestaande uit zeven leden, houdt toezicht op het bestuur van de stichtingen.

In 2014 zijn Stichting Elker en Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen een bestuurlijke fusie met elkaar aangegaan. Binnen deze bestuurlijke constructie is er sprake van een moederstichting, Stichting Combinatie Elker / Poortje, boven de oorspronkelijke dochterstichtingen Elker en Het Poortje. Met ingang van 1 januari 2016 zijn de stafdiensten van Elker en Het Poortje geïntegreerd en ondergebracht in de moederstichting. Per juni 2016 is de dochterstichting Viyuna opgericht, ten behoeve van de begeleiding van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

De Raden van Bestuur resp. Raden van Toezicht van moeder- en dochterstichtingen vormen een personele unie. Bestuur en toezicht zijn conform wet- en regelgeving en de governancecode zorg ingericht en voldoen tevens aan de Code Goed Bestuur van het onderwijs.

Besturingsmodel

De eenhoofdige Raad van Bestuur (met overlapperperiode van twee bestuurders in verband met bestuurswissel) stuurde de concernmanagers aan die verantwoordelijk waren voor de dagelijkse aansturing van de organisatie-onderdelen. De Raad van Bestuur vormt samen met de concernmanagers het MT van Elker – Het Poortje.

Medezeggenschapsstructuur

Binnen Elker – Het Poortje hebben drie ondernemingsraden (OR Elker, OR Het Poortje, OR CEP) en één medezeggenschapsraad (t.b.v. het onderwijs) gefunctioneerd. De advies- en instemmingsbevoegdheden van de Ondernemingsraden zijn vastgelegd in de Wet op de Ondernemingsraden (hierna: WOR) en de advies- en instemmingsbevoegdheden van de wedezeggenschapsraad zijn vastgelegd in de Wet medezeggenschap op scholen (hierna: WMS). In verband met de bestuurlijke fusie is een bijzondere ondernemingsraad (hierna: BOR) ingericht, waarin vertegenwoordigers van de ondernemingsraden overleg voeren met de Raad van Bestuur.

Binnen Elker – Het Poortje functioneren met inachtneming van wet- en regelgeving twee cliëntenraden. De leden van de cliëntenraden van Elker en Het Poortje zijn per 1 juli 2015 over en weer benoemd als lid van de cliëntenraad. De advies- en instemmingsbevoegdheden zijn vastgelegd in de Jeugdwet.

Naast de cliëntenraad heeft stichting Elker conform de Jeugdwet een pleegouderraad (hierna: POR). Hierin is aan pleegouders informatie- en adviesrecht toegekend voor de met betrekking tot de pleegzorg relevante onderwerpen. Daarnaast zijn er binnen de gesloten en de justitiële jeugdinstelling twee jongerenraden actief. Er is regelmatig overleg tussen de (afdelings)managers en de jongeren over zaken die rechtstreeks het verblijf van de jongeren raken.

2. Kernprestaties

Kernactiviteiten en nadere typering

Stichting Elker

Stichting Elker biedt ondersteuning en hulp bij opgroei-, opvoedings- en psychische problemen en stoornissen van kinderen, jongeren en hun ouders. De ondersteuning en hulp bestaat uit diverse vormen:

- (Intensief) ambulantly
  - gezins- en jongerenhulp
  - spoedhulp
  - traumahulp
  - woonbegeleiding
  - opvoedcursussen
  - ouderschap na scheiding
- daghulp 0 - 12 jaar
- Crisisopvang
- 24-uurshulp en klinische behandelgroepen
- beschermd wonen
- pleegzorg
- gezinshuis

Elker is ook aanbieder voor 18+-zorg op basis van contracten met zorgverzekeraars, Wmo en centrumgemeenten (beschermd wonen). Het primaire werkgebied van Elker is de provincie Groningen. Daarnaast is er ook instroom vanuit andere provincies.

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen biedt intensieve gedwongen begeleiding, behandeling en onderwijs aan jongeren van 12 jaar tot en met 23 jaar. Er wordt samengewerkt met de jongere en zijn omgeving aan een zo succesvol mogelijke terugkeer in de maatschappij. Dit bestaat uit de volgende vormen:

- JeugdzorgPlus: De JeugdzorgPlus instelling in Groningen is een instelling voor intensieve gesloten behandeling. Wij begeleiden en behandelen jongeren van 12 tot en met 18 jaar met ernstige gedragsproblemen.
- Intern en extern (open vso) onderwijs: De onderwijsinstelling is op diverse fysieke locaties actief. We bieden gesloten en residentieel onderwijs in Kortehemmen (Friesland), Veenhuizen (Drenthe) en in de regio Groningen. De open vso-onderwijslocatie bevindt zich in de stad Groningen.
- Justitiële Jeugdinstelling: De gesloten jeugdinstelling in Veenhuizen is er voor jongeren van 12 tot 23 jaar die een strafbaar feit (delict) hebben gepleegd of ervan worden verdacht.

Stichting Viyuna

Stichting Viyuna biedt kleinschalige wooneenheden met professionele begeleiding door mentoren aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) en allochtone jongeren (15 – 18 jaar) in verschillende wijken in de stad Groningen. Iedere minderjarige die zonder ouders (of andere meerderjarige familie) Nederland binnenkomt, krijgt een verblijfstatus en staat tot zijn achttiende onder voogdij van stichting Nidos. Zij mogen tenminste vijf jaar in Nederland verblijven. Zodra de jongeren 18 zijn, gaan ze zelfstandig op kamers of in een studio wonen. Indien nodig kan de stichting via een Wmo-indicatie ambulante hulp bieden.

Kerngegevens

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen

Aantal Jongeren	JeugdzorgPlus	Justitiële jeugdinstelling
Peildatum 01-01-2018	55	26
Instroom	194	202
Uitstroom	193	158
Peildatum 31-12-2018	56	37

De genoemde cijfers hebben betrekking op het aantal plaatsingen, niet op het aantal unieke cliënten.

Peildatum 1-10-2018	Groningen Open VSO	Groningen Keerpunt	Veenhuizen	Korte-hemmen
Aantal jongeren in Onderwijs	48	40	24	42
Diploma's en certificaten schooljaar 2017-2018	72*	*	341	22
Diploma's en certificaten schooljaar 2018 tot en met april 2019	8	15	345	6

*De Open VSO en Keerpunt waren in dit schooljaar nog één eenheid.

Capaciteit en productie	JeugdzorgPlus	Justitiële jeugdinstelling
Capaciteit	95	44
Verzorgingsdagen	34.752	15.570
Gemiddelde bezetting	47,16	29,93
Bezettingspercentage	49,9%	69%

Stichting Combinatie Elker / Poortje

Personeelsformatie Elker – Het Poortje	
Aantal fte personeelsleden per 31-12-2018	607,5
Aantal medewerkers per 31-12-2018	781

Stichting Elker

Aantal cliënten in zorg	Elker	Onderaannemers
Ambulante hulp	2.273	26
Daghulp	196	5
Pleegzorg	731	12
24-uurshulp	281	171
Wmo	166	53
Gefinancierd door derden	88*	

De genoemde cijfers hebben betrekking op het aantal plaatsingen, niet op het aantal unieke cliënten.

*zijn ook meegenomen in de aantallen per categorie.

Capaciteit	
Daghulp	69
Pleegzorg	495
24-uurshulp	75
Wmo	20

Stichting Viyuna

Aantal cliënten in zorg	
Nidos	28
Wmo	48
Jeugdwet	24

3. Maatschappelijk ondernemen

Elker – Het Poortje heeft een maatschappelijke opdracht en wil haar medewerkers, expertise en middelen inzetten om de verantwoordelijke taak (een beter perspectief voor de kwetsbare jeugd) waar te maken. Om een zo groot mogelijk rendement te behalen voor de kinderen en jongeren die bij ons behandeld worden en onderwijs volgen, hun omgeving en de maatschappij, is het van belang aan te kunnen sluiten bij een veranderende maatschappelijke context. Om te weten in hoeverre wij dit doen, voeren wij actief beleid op het gebied van cliëntenparticipatie. Er zijn twee cliëntenraden, een POR en twee jongerenraden en er worden regelmatig, in gezamenlijkheid met het onderwijs, ouderavonden georganiseerd. Wij vragen onze cliënten hun ervaringen te delen en hun aandachtspunten mee te geven in de verdere ontwikkeling van het beleid. Wij investeren in het meten en volgen van onze inspanningen.

Elker – Het Poortje en onze cliënten staan niet los van de samenleving. De behandeling en het onderwijs is erop gericht dat kinderen en jongeren zo snel mogelijk (weer) mee kunnen doen in de maatschappij. Tijdens en na de behandeling ligt de focus op het systeem en de omgeving van de kinderen en jongeren. Wij willen die verbinding zo veel mogelijk in stand houden en waar nodig versterken.

Wij kunnen dit niet alleen. Uiteraard zijn de kinderen/jongeren en hun ouders zelf verantwoordelijk voor hun leven en dat van hun kind. Maar behalve de inzet van de kinderen/jongeren en hun omgeving hebben wij nog meer nodig, bijvoorbeeld ketenpartners voor aanvullende behandeling, lokale overheden voor het verkrijgen van huisvesting en zo nodig inkomen, scholen en werkgevers die kinderen en jongeren kansen bieden die (kunnen) leiden tot een succesvolle onderwijsloopbaan of route naar de arbeidsmarkt en instellingen op het gebied van welzijn en sport die bijdragen aan een goede invulling van het dagelijks leven en de vrije tijd. Wij werken graag en veel in samenwerkingsverbanden, waarin de krachten worden gebundeld.

De lokale overheden (gemeenten) zijn onze belangrijkste partners. Als we uitgaan van het gezamenlijke doel, dat het kind of de jongere zijn plek weer vindt in de maatschappij, zijn de gemeenten een vanzelfsprekende partner. Elker – Het Poortje heeft zich gericht op nauwere samenwerking met andere partners, binnen onderwijssamenwerkingsverbanden, met andere zorgaanbieders, met verwijzers etc. De focus met deze partners was gericht op de bundeling van inhoudelijke expertise, het creëren van trajectzorg (inclusief vervolgonderwijs), het gezamenlijk verbeteren van zorg voor het kwetsbare kind en het intersectoraal inzetten op transformatie van de jeugdzorg.

Maatschappelijk verantwoord inkopen staat hoog op de agenda. Wij spannen ons continu in voor een (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk, waarbij ook oog is voor duurzaam en sociaal inkopen. Dit komt tot uiting in de drie pijlers: duurzaam, sociaal maatschappelijk en met oog voor het (regionale) MKB. Bij inkooptrajecten wordt een inkoopstrategie opgesteld waarin mogelijke maatschappelijk verantwoorde oplossingen worden onderzocht. Het proportionaliteitsbeginsel wordt bij inkopen integraal toegepast. Per inkooptraject en aanbesteding wordt er gezocht naar de juiste verhouding tussen prijs, kwaliteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid, waarbij duurzaamheidscriteria in ieder geval worden meegenomen en waarbij naast de financiële aspecten van inkoop ook rekening wordt gehouden met de maatschappelijke gevolgen.

4. Toezicht, bestuur en medezeggenschap

Normen voor goed bestuur

Elker – Het Poortje kent een Raad van Toezicht en een Raad van Bestuur. Ten tijde van de bestuurlijke fusie is een moederstichting opgericht. Het governancemodel is ingericht op basis van de Governancecode Zorg en aanvullend is de Code Goed Bestuur in het onderwijs gesynchroniseerd. De Raden van Bestuur en Raden van Toezicht van de moederstichting en de stichtingen Elker, Het Poortje Jeugdinrichtingen en Viyuna vormen een personele unie.

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht onderschrijven conform de statuten en reglementen van de stichtingen de normen voor goed bestuur en toezicht zoals opgenomen in de Governancecode Zorg en Code Goed Bestuur in het onderwijs. Zij streven in de uitvoering van hun taak naar een optimale invulling van deze normen, welke voor hen in hoofdlijnen inhouden:

- professioneel en onafhankelijk bestuur en toezicht;
- integer handelen en bevorderen integriteit binnen de instelling;
- transparantie en verantwoording richting belanghebbenden.

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht richten zich daarbij primair op de belangen van cliënten, de continuïteit en professionaliteit van de organisatie en het verantwoord gebruik van publieke middelen. De Raad van Toezicht beoordeelt jaarlijks het eigen functioneren en dat van de Raad van Bestuur. In de evaluatie wordt tevens de relatie tussen de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur betrokken. De Raad van Toezicht legt extern verantwoording af over zijn handelen door goedkeuring te verlenen aan het jaarverslag, inclusief de jaarrekening.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft conform statuten en reglementen de dagelijkse leiding gevoerd en zorg gedragen voor bestuurlijke, juridische, zorginhoudelijke, organisatorische en financiële borging van de activiteiten van de stichtingen. De Raad van Bestuur heeft verantwoording afgelegd over het totale beleid van de instelling aan de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft besloten tot een bestuurswissel per 1 juli 2018. De honorering van de Raad van Bestuur is vermeld in de jaarrekening.

Naam	Functie	Nevenfuncties
Astrid Veldhuizen - van 't Hul	Voorzitter Raad van Bestuur – vanaf 1 maart 2018	Lid Raad van Toezicht Treant Lid Raad van Toezicht Sensire Lid Raad van Commissarissen Actium DGA bij Veldhuizen Solutions b.v. (niet actief)
Wybe Cossen	Voorzitter Raad van Bestuur tot 1 maart 2018 Lid Raad van Bestuur van 1 maart 2018 tot 1 juli 2018 Uit dienst per 1 juli 2018	-

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft conform de statuten van de stichtingen de volgende taken en bevoegdheden:

- Toezicht houden op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken in de stichting.
- Beoordeling van verzoeken tot goedkeuring van de Raad van Bestuur met betrekking tot een aantal belangrijke onderwerpen, waaronder:
  - De vaststelling van de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag;
  - De vaststelling en wijziging van beleidsplannen;

- o Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerkingen met rechtspersonen of organisaties;
- o Het beleid voor de dialoog met belanghebbenden.
- Zorgdragen voor een goed functionerend bestuur (door benoeming, beoordeling en ontslag van de leden van de Raad van Bestuur, vaststelling van het salaris en de regeling van de overige arbeidsvoorwaarden).
- Zorgdragen voor een goed functionerend toezicht (door benoeming, beoordeling en ontslag van leden van de Raad van Toezicht).

De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor maximaal vier jaar. Aftredende leden zijn eenmaal herbenoembaar voor maximaal vier jaar. Bij de samenstelling van de Raad van Toezicht wordt gebruikgemaakt van een profielschets. Leden van de Raad van Toezicht worden op openbare wijze geworven. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden (zie hiervoor hoofdstuk 13).

Samenstelling op 31 december 2018

Naam	Functie	Aandachtsgebied	Nevenfunctie(s)
Dhr. P.H. Snijders	Voorzitter	-Algemeen bestuurlijk -Lid Remuneratiecommissie	-Burgemeester gemeente Hardenberg -Voorzitter VVD regio Oost -Vice-voorzitter gebruikersvereniging Pink Roccade
Dhr. A. van der Heide	Vice-voorzitter	-Voordracht cliëntenraad, (jeugd) zorginhoudelijk -Voorzitter Remuneratiecommissie	-Voordracht cliëntenraad, (jeugd) zorginhoudelijk -Voorzitter Remuneratiecommissie
Dhr. F.C. van den Berg	Lid	-Voordracht OR en MR, personeel, bedrijfs- en organisatiekundig -Lid auditcommissie	-HvdB Holding BV -Toezicht Domesta Wooncorporatie
Mevr. G.C. Bruins Slot	Lid	-Justitie, juridisch -Lid Commissie inhoudelijke ontwikkelingen	-Officier van Justitie -Lid rekenkamercommissie gemeente Noordenveld
Dhr. J. Dijkstra	Lid	-Financieel-economisch -Voorzitter auditcommissie	-Bestuurder Izore -Voorzitter RvC Eno -Directeur Certe
Mevr. M.C. Timmerman	Lid	-(jeugd)zorginhoudelijk, onderwijs -Vz. Comm. inhoudelijke ontwikkelingen	-Full professor Youth as a social phenomenon, RUG
Mevr. F.K. Woltjer	Lid	-Bedrijfs- en organisatiekundig, financieel-economisch -Lid Comm. inhoudelijke ontwikkelingen	-Bedrijfskundig ZVE-manager Nij Smellinghe -Vicevoorzitter RvT AOC Nordwin College

Overleg

Gedurende het verslagjaar is de Raad van Toezicht tien keer bijeen geweest. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht in het afgelopen jaar een bijeenkomst met de voltallige ondernemingsraden en medezeggenschapsraad bijgewoond en is een afvaardiging van de Raad van Toezicht twee keer aanwezig geweest bij het Artikel 24 overleg tussen ondernemingsraden, medezeggenschapsraad en Raad van Bestuur. Een afvaardiging van de Raad van Toezicht heeft tevens overleg gehad met de cliëntenraad. De ambtelijk secretaris van de klachtencommissies is bij een overleg van de Commissie Inhoudelijke Ontwikkelingen van de Raad van Toezicht aangesloten om de jaarverslagen van 2017 te bespreken.

De Raad van Toezicht heeft een auditcommissie, commissie inhoudelijke ontwikkelingen en kwaliteit en remuneratiecommissie ingesteld. Deze zijn respectievelijk vijf, vier en drie keer bijeen geweest in 2018.

Onderwerpen

De onderwerpen die de Raad van Toezicht heeft behandeld zijn op hoofdlijnen in te delen in een aantal thema's:

Transitie en positionering

In elk overleg met de Raad van Toezicht is gesproken over de uitvoering van en ontwikkelingen rondom zorg en onderwijs. Belangrijke inhoudelijke onderwerpen waren bijvoorbeeld:

- JeugdzorgPlus; hierbij stond de aanbesteding voor 2019 en de daarbij behorende financiering centraal en daaraan gekoppeld de kwaliteit van de zorg die geleverd kan en moet worden.
- Justitiële zorg; er is een blijvende dreiging van sluiting. Er is gesproken over de lobby voor het belang van een JJI in het noorden en de essentiële schakel van de justitiële jeugdinstelling in de ketenzorg van Elker – Het Poortje.
- Onderwijs; onderwijs en zorg kunnen (en moeten) niet los van elkaar gezien worden. De positie die de onderwijsinstelling daarin inneemt, is zeer waardevol. In de drie provincies is er een stijgende vraag naar het onderwijs dat de onderwijsinstelling biedt.
- Ten aanzien van Elker: de focus op alle brede specialistische zorgproducten. Voorbeelden zijn:
  - Spoed voor Jeugd; waarbij de vraag gericht was op de toekomstige inrichting van het bestaande model en de rol van Elker hierin.
  - Het aanbieden van nieuwe hulpverlening, zoals het gezinshuis voor jongere kinderen.
  - De combinatie van zorg en onderwijs.
  - De verlengde pleegzorg.

Naast bovengenoemde specifieke onderwerpen met betrekking tot de transitie en positionering, is in de Raad van Toezicht uitvoerig gesproken over de koers van Elker – Het Poortje. Die koers is het meer als één organisatie acteren en daarbij steeds het brede ketenaanbod van Elker – Het Poortje onder de aandacht brengen. De Raad van Toezicht is in detail meegenomen in de besluitvorming over de nieuwe naamgeving.

Financiën en bedrijfsvoering

Financiële onderwerpen zijn structureel voorafgaand aan de vergadering van de Raad van Toezicht besproken in de auditcommissie. De financiële P&C-cyclus wordt gevolgd middels kwartaalrapportages. De kwartaalrapportages zijn naar aanleiding van het overleg met de Auditcommissie uitgebreid met een financiële vooruitblik en een risicoparagraaf. Dit heeft met name te maken met de wijziging van het toetsingskader van de Raad van Toezicht, nu de organisatie - vanwege gedeeltelijke overgang naar variabele c.q. minder voorspelbare financieringskaders - een ander risicoprofiel heeft en het aandachtspunt vanuit de HKZ-rapportage om meer aandacht te geven aan het beschrijven van risico's. De begroting van 2019 is ter vergadering besproken en voorbereid voor de Raad van Toezicht-vergadering, de kaderbrief 2019 is toegelicht en de managementletter van de externe accountant is besproken. De Auditcommissie laat zich tijdens de vergadering informeren door de financiële specialisten binnen Elker – Het Poortje, in dit geval de concernmanager en de controller. Tevens is tweemaal de externe accountant uitgenodigd bij een vergadering.

De financieringssysteem en de tekorten bij de gemeenten (als belangrijkste financier van Elker – Het Poortje) leggen een druk op de bedrijfsvoering. In 2018 is zowel in commissieverband als in voltallige vergadering uitvoerig gesproken over de gevolgen die dit mogelijk heeft voor Elker – Het Poortje. Afgelopen jaar is de nieuwe koers en daarbij behorende bedrijfsvoering verduidelijkt, we zullen dit in 2019 verder vormgeven en implementeren.

Inhoudelijke ontwikkelingen en kwaliteit

De inhoudelijke onderwerpen zijn structureel voorafgaand aan de vergadering van de Raad van Toezicht besproken in de commissie inhoudelijke ontwikkelingen en kwaliteit. De "inhoudelijke P&C-cyclus" kenmerkt zich door de regelmatige (kwaliteits)onderzoeken. Voorbeelden zijn: de jaarlijkse HKZ-hercertificering, het tweejaarlijkse medewerkersonderzoek, de veiligheidsonderzoeken onder jongeren, het leefklimaatonderzoek en het leerlingtevredenheidsonderzoek.

Daarnaast zijn de jaarlijkse verslagen van de klachtencommissies, cliëntenraden, de cliëntvertrouwenspersoon van Zorgbelang en het verslag van de medewerkersvertrouwenspersoon belangrijke rapportages om de inhoudelijke kwaliteit van Elker – Het Poortje te meten. Om een goed beeld van de verscheidenheid binnen Elker – Het Poortje te krijgen, zijn de vergaderingen van de Commissie steeds op verschillende locaties en worden er rondleidingen gegeven door de betrokken

professionals. Dergelijke rapportages, onderzoeken en rondleidingen vormen de basis van de commissie inhoudelijke ontwikkelingen en kwaliteit.

De visie op passende en verantwoorde zorg en onderwijs binnen Elker – Het Poortje is zowel in commissieverband als in voltallige vergadering uitvoerig besproken. Daarbij laat de Raad van Toezicht zich ook informeren door de inhoudelijke professionals. Bij de vergaderingen worden de professionals uitgenodigd.

Interne organisatie

In de kwartaalrapportages is een hoofdstuk opgenomen getiteld “interne organisatie”. Op die manier blijft de Raad van Toezicht op de hoogte van de belangrijkste ontwikkelingen. De belangrijkste ontwikkeling is dat er intern ook steeds meer toegewerkt wordt naar één organisatie. Dit uit zich ondermeer in het ingevoerde employabilitybeleid, verder geharmoniseerde arbeidsvoorwaardelijke regelingen en geharmoniseerde beleidsstukken.

Er zijn stappen gezet om te komen tot één gezamenlijke OR, die per 1 januari 2019 in de nieuwe samenstelling voor de gehele organisatie is gestart. Dat betekent dat per 1 januari 2019 Elker – Het Poortje één OR en één MR kent. De Raad van Toezicht is hierin meegenomen en heeft met de ondernemingsraden hierover gesproken.

De Raad van Toezicht is meegenomen in de interne ontwikkelingen. Daarbij zijn deze ontwikkelingen vooral in samenhang met de grotere ontwikkelingen besproken. De financiële situatie en de visie op de inhoudelijke zorg- en onderwijskwaliteiten gaan hand in hand met de interne organisatie.

Uitvoering governance principes

De Raad van Toezicht heeft dit jaar stilgestaan bij de eigen toezichtvisie. Er is onder begeleiding van een externe deskundige gesproken over de rol van de Raad van Toezicht en er is een start gemaakt met het opschrijven van de toezichtvisie binnen Elker – Het Poortje. Naast deze zelfevaluatie van de Raad van Toezicht, heeft de remuneratiecommissie meerdere malen met de betrokken bestuurders gesproken om de onderlinge relatie alsook het functioneren te bespreken. In het najaar heeft de evaluatie van de voorzitter Raad van Bestuur plaatsgevonden. Hierbij zijn ook de ondernemingsraden, medezeggenschapsraad, cliëntenraden, POR, het bestuursbureau en het MT betrokken.

Honorering Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft zich gebogen over haar honorering en de wijze waarop daar binnen een verantwoorde maatschappelijke context een goede systematiek over afgesproken kan worden. Het honorarium van de Raad van Toezicht is een afgeleide van het bezoldigingsmaximum van de voorzitter Raad van Bestuur. Met de invoering van de WNT2 is de bezoldiging voor voorzitters van een Raad van Toezicht verhoogd naar 15% van het bezoldigingsmaximum van de bestuurder en voor leden van de Raad van Toezicht naar 10%. De honorering van de Raad van Toezicht van Elker – Het Poortje zit hier ruim onder en is gespecificeerd in de jaarrekening. De honorering is vanaf de bestuurlijke fusie in 2014 niet meer verhoogd en/of geïndexeerd. De Raad van Toezicht heeft besloten om het huidige honorarium per 2019 te indexeren conform het indexeringscijfer van de WNT.

Bestuurswissel

Een belangrijk onderwerp voor de Raad van Toezicht dit jaar was de komst van een nieuwe voorzitter Raad van Bestuur en het vertrek van de oude voorzitter Raad van Bestuur. Er is besloten om per 1 juli 2018 afscheid te nemen van dhr. W. Cnossen. Per 1 maart 2018 is mevr. A.M. Veldhuizen benoemd tot voorzitter Raad van Bestuur. De overlappende periode is gebruikt voor een zorgvuldige overdracht.

Verlenen van goedkeuring

De Raad van Toezicht heeft goedkeuring verleend aan:

- jaarverslagen en accountantsverslagen 2017;
- ontslag en benoeming voorzitter Raad van Bestuur;
- aanpassing statuten in verband met wijziging governancecode;
- WNT-klassewijziging;
- begroting en jaarplan 2019.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van Elker – Het Poortje volgt jaarlijks een vast stramien in het kader van de reguliere beleidscyclus. Er is sprake van een beleidscyclus waarbij, vanuit de externe omgevingsanalyse, de strategische beleidskaders worden uitgezet. Deze zijn gericht op intensievere samenwerking tussen de stichtingen waarbij rekening is gehouden met de transitie van de jeugdzorg naar gemeenten en de krimpscenario's voor de komende jaren. Deze cyclus vormt een belangrijke basis voor de sturing en kwaliteitsverbetering van de organisatie. Het meerjarenbeleid van Elker – Het Poortje geeft richting aan de jaarlijks vast te stellen speerpunten en prioriteiten.

Het jaarplan en de begroting van Elker – Het Poortje worden door de Raad van Bestuur vastgesteld en vervolgens ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

Op grond van het jaarplan en de begroting worden taakstellende jaarbudgetten voor de afdelingen en ondersteunende diensten vastgesteld. Het jaarplan wordt vertaald in operationele doelen en activiteiten in de vorm van werkplannen voor de afdelingen. De operationele doelen worden in een Performance Sheet opgenomen en aan de Raad van Toezicht gepresenteerd.

Voortgangsbewaking en interne controle

De voortgangsbewaking en interne controle vinden plaats op basis van periodieke rapportages:

- Maandelijks: managementinformatie over productiegegevens, financiële cijfers en HRM-gegevens.
- Driemaandelijks: kwartaalbesprekingen van de afdelingen in het MT als input voor de rapportage aan de financiers en Raad van Toezicht.
- Driemaandelijks: kwartaalrapportage naar de Raad van Toezicht, inclusief de monitoring van resultaten via de performance sheet.
- Periodiek: informatie en verantwoording uit kwaliteitsregistraties en -metingen en prestatie indicatoren jeugdzorg, zoals effectmeting, doelrealisatie, cliëntentevredenheid, leerlingtevredeheid, cliëntenfeedback, medewerkerstevredenheid en klachtenregistraties.
- Jaarlijks: door middel van het jaarverslag.

Continue verbetering

Naast de uitvoering en monitoring van de jaarplannen zijn er andere controlemechanismen die bijdragen aan de voortdurende verbetering van intern beleid. Verbeterpunten ontstaan door evaluatie van interne registraties of door intern of extern onderzoek. De uitkomsten van deze evaluaties worden geanalyseerd en vertaald in verbetermaatregelen die meegenomen worden in de P&C-cyclus. Op organisatieniveau gaat het om verbetermaatregelen naar aanleiding van:

- inspectieonderzoeken
- interne en externe audits
- tevredenheidsonderzoeken (jongeren, leerlingen, medewerkers, ketenpartners)
- klachten van medewerkers of jongeren
- analyses van de registratie van calamiteiten
- risico-inventarisatie(s)

Risicomanagement

Ten aanzien van de inhoudelijke en bedrijfsmatige risico's zijn een aantal risicogebieden met mogelijk effect op de beleids- en begrotingsuitvoering te onderscheiden. Waar dat in onze macht ligt, trachten we de kans op een risico te verkleinen en de impact van een risico te beperken. Tegelijkertijd is duidelijk dat er altijd resterende en onvoorziene risico's zullen blijven bestaan.

Ten aanzien van de organisatie van het risicomanagement is het uitgangspunt van de Raad van Bestuur dat werkzaamheden in processen en procedures zijn verankerd en geborgd in de opzet van een kwaliteitsmanagementsysteem en HKZ-certificering. Hierop vinden zowel interne als externe audits plaats. Ook is de uitwerking en toepassing van de door de

organisatie onderschreven governance-principes een belangrijke waarborg. De verschillende processen zijn hierop ingericht, waarbij scheiding plaatsvindt tussen de uitvoering van beleid en het toezicht daarop. Hierover moet aan interne en externe belanghebbenden verantwoording (kunnen) worden afgelegd. Risico's worden hierdoor op transparante wijze gesignaleerd en gecommuniceerd. De volgende risico's worden onderkend:

Inkoopstrategie van gemeenten

Met de gekozen vorm van aanbestedingen neemt de druk op de tarieven toe. Hierdoor ontstaat het risico dat de tarieven niet meer kostendekkend zijn en we niet het kwaliteitsniveau kunnen leveren dat we graag willen leveren. Daarnaast gaan we door de aanbestedingen contracten aan met een korte looptijd waardoor plannen voor de (middel-)lange termijn moeilijker te realiseren zijn, aangezien de strategische horizon hierdoor verkort wordt. Specifiek voor JeugdzorgPlus geldt dat de gehanteerde tarieven passend moeten zijn bij de kosten van deze kwalitatief hoogwaardige en specialistische zorg. Juist voor dit segment is het beter als met een langere tijdshorizon de basisvoorziening in stand gehouden kan worden. Helaas hebben we hier grote zorgen over de wijze van bekostiging, de wijze van aanbesteding en de hoogte en wijze van financiering. Specifiek voor Elker (Jeugdwet) geldt dat de tarieven niet geïndexeerd worden en de garantiebudgetten deels worden afgeschaft. Indien tarieven niet worden geïndexeerd, betekent dit bij een gelijkblijvend businessmodel dat resultaten nog meer onder druk komen te staan. Immers, gelijkblijvende opbrengsten en stijgende kosten zullen leiden tot negatieve(re) resultaten.

Financiële exploitatie

Voor Elker – Het Poortje is het cruciaal dat de financiële exploitatie van dien aard is dat continuïteit gewaarborgd kan worden. Bij dalende omzet, tarieven die niet geïndexeerd worden, CAO-verhogingen en druk op gewenste bezuinigingen bij de gemeentes is ook binnen Elker – Het Poortje focus nodig om scherp toe te zien op kosten en kostenreductie.

Mogelijke beëindiging van de subsidierelatie met de justitiële jeugdinrichting

Medio maart 2016 heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een concept voorbereidingsbesluit genomen waarin de beëindiging van de subsidierelatie met de justitiële jeugdinrichting is aangekondigd. De Minister van Justitie en Veiligheid zou met nieuw beleid en uitgangspunten komen vóór de zomer van 2018.

In de zomer van 2018 is dit naar het najaar van 2018 verplaatst, inmiddels is bekend dat dit naar alle waarschijnlijkheid medio 2019 wordt besloten. Op verschillende niveaus wordt politiek overleg gevoerd. Wij hebben hierin een actieve rol. Er is een position paper opgesteld om de waarde van de justitiële jeugdinrichting (nogmaals) duidelijk te maken. Door een actieve lobby wordt geprobeerd de landelijke politieke discussie te beïnvloeden.

De onderhoudssituatie van het vastgoed

Geschiktheid en capaciteit van de gebouwen in eigendom. Een deel van de gebouwen is gedateerd en deze zullen (op termijn) aan nieuwbouw c.q. renovatie toe zijn. Daarnaast geldt dat op bepaalde locaties de capaciteit te weinig is en voor andere locaties geldt dat sprake is van overcapaciteit. De vastgoedportefeuille van Elker – Het Poortje dient breed bekeken te worden en van toegevoegde waarde te zijn aan het primaire proces. Als eerste stap is de huisvesting aan de Hereweg opgezegd en zijn de kantoorfuncties en ondersteunende diensten verhuisd naar de Hoogeweg in een bestaande locatie. In 2019 wordt dit bredere perspectief nader bekeken en zal strategisch vastgoed voor de gehele organisatie onder de loep genomen worden en worden nadere keuzes gemaakt.

Verzwaren doelgroep

Door de transitie en transformatie zien we dat de dienstverlening bij ketenpartners versmalt en dat er veel wordt geïnvesteerd in hulpverlening in het voorliggend veld. Hierdoor is bij ons een verschuiving naar een zwaardere doelgroep zichtbaar waardoor we meer moeten investeren in kennisontwikkeling bij hulpverleners in een krappe arbeidsmarkt voor zorgprofessionals. Daarnaast heeft de verzwaren van de doelgroep ook gevolgen voor onze medewerkers. Er is sprake van incidenten en toegenomen problematiek. Dit is zwaar voor de medewerkers en kan mogelijk leiden tot toenemend ziekteverzuim.

Vennootschapsbelasting

Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op het zogenoemde 'subsidie-besluit', omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt naar verwachting sneller aangenomen dat jeugdzorginstellingen een onderneming in fiscale zin drijven met, al dan niet gedeeltelijke, vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Op landelijk niveau vindt overleg plaats tussen onder meer Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van Justitie en Veiligheid, van financiën en sectorale belangenbehartigingsorganisaties ten aanzien van de hierboven geschetste fiscale problematiek. Over de eventuele uitkomsten onder welke voorwaarden vennootschapsbelastingplicht kan worden afgewend, is nog niets inhoudelijks bekend.

Medezeggenschap

Ondernemingsraden en medezeggenschapsraad

De binnen Elker – Het Poortje functionerende ondernemingsraden en medezeggenschapsraad (hierna: medezeggenschapsorganen) zijn gekozen en voeren de taken uit conform de WOR, WMS en de vastgestelde reglementen. In goed overleg hebben de Raad van Bestuur en de medezeggenschapsorganen besloten tot de instelling van een BOR. De verbinding tussen de medezeggenschapsorganen van de bestuurlijk gefuseerde organisaties heeft vorm gekregen door de vastlegging van dit besluit in een BOR-convenant. De BOR bestaat uit de leden van het dagelijks bestuur van genoemde medezeggenschapsorganen. De BOR is bedoeld voor afstemming en procedureafspraken. De medezeggenschapsorganen hebben geen advies- of instemmingsbevoegdheden overgedragen aan de BOR.

Zowel de medezeggenschapsorganen als de BOR voeren zeswekelijks overleg met de Raad van Bestuur. Daarnaast is twee keer een overleg over de algemene gang van zaken binnen de instelling gevoerd, het zogenaamde Artikel 24 overleg, in aanwezigheid van de voltallige medezeggenschapsorganen. De medezeggenschapsorganen hebben overleg gevoerd met de Raad van Toezicht en met de achterban. Zowel het BOR-overleg als het overleg van de medezeggenschapsorganen met de Raad van Bestuur heeft veelal in het teken gestaan van de verdere integratie naar één organisatie Elker – Het Poortje breed.

De medezeggenschapsorganen kenden drie commissies. De HR-commissie en financiële commissie hadden regelmatig overleg met de concernmanager HR & Financiën en de betrokken financieel adviseurs, controller en HR-adviseurs over het gevoerde beleid en de ontwikkelingen. De derde commissie is een commissie ten behoeve van het bespreken van arbo- en veiligheidsonderwerpen met de betrokken Concernmanager en de adviseur Arbo & Veiligheid.

De verdere integratie naar één organisatie Elker – Het Poortje breed laat zich ook terugzien in de advies- en/of instemmingsplichtige onderwerpen die het afgelopen jaar met de medezeggenschapsorganen zijn besproken (niet limitatief): benoeming bestuurder, harmonisatie van het verlofbeleid, harmonisatie van het stagebeleid, harmonisatie van het (her) registratiebeleid en het oprichten van de vakgroep Wetenschap en Inhoud.

De organisatie overstijgende onderwerpen zijn gezamenlijk aan de medezeggenschapsorganen voorgelegd. De medezeggenschapsraad heeft onafhankelijk van de ondernemingsraad de volgende onderwerpen behandeld: advies en/of instemming (niet limitatief): het formatieplan, activiteitenplan, verlofbeleid, de schoolgids, een nieuwe gesprekscyclus voor de medewerkers en verschillende nieuwe samenwerkingsverbanden.

Al eerder is genoemd dat de ondernemingsraden per 1 januari 2019 samengevoegd worden tot één ondernemingsraad voor heel Elker – Het Poortje. Het proces om tot besluitvorming te komen was een intensief en waardevol traject. Met deze stap hebben de ondernemingsraden een grote stap gezet, en daarbij een goed voorbeeld gegeven aan de rest van de organisatie, richting de nieuwe koers: één brede specialistische jeugdhulp- en onderwijsaanbieder.

Cliëntenraad

Elker – Het Poortje hecht veel waarde aan het betrekken van cliënten bij veranderingen en waar mogelijk bij verbetering van de werkwijze. Cliënten moeten de mogelijkheid hebben om kenbaar te maken waar zij tegen aan lopen. De cliëntenraad vertegenwoordigt alle cliënten (kinderen/jongeren en ouders/verzorgers) en is het centrale aanspreekorgaan voor cliënten. De cliëntenraad bestaat uit meerdere leden, waaronder ouders en leden vanuit maatschappelijke betrokkenheid. De cliëntenraad verricht haar werkzaamheden op basis van het reglement en de Jeugdwet.

De cliëntenraad is geïnformeerd en/of heeft advies gegeven over ontwikkelingen, zoals:

- Kwartaal- en jaarrapportage Elker - Het Poortje.
- Benoeming nieuwe voorzitter Raad van Bestuur.
- Rapport: "Veiligheidsbeleving van de jongeren in Elker en Het Poortje".
- Presentatie JeugdzorgPlus.
- Notulen POR.
- Ontwikkelingen Elker en JeugdzorgPlus.
- Klachtreglement Elker.
- Uitkomst ketenonderzoek.
- De transitie en de ontwikkelingen in de Jeugdzorg.

Om meer structuur in de vergaderingen te brengen is er gewerkt met een vergadercyclus waarbij wordt aangesloten bij de kwartaalrapportages. In de vergadercyclus is opgenomen dat de bestuurder zeker twee keer per jaar bij de vergadering aanwezig is. Daarnaast zijn leden van de Raad van Toezicht een keer aanwezig geweest en schuiven de betrokken Concernmanagers van de verschillende afdelingen en/of locaties aan.

Het is een blijvende uitdaging om voldoende actieve leden voor de cliëntenraad te vinden en hen betrokken te houden. Er is een nieuw lid bij gekomen. De cliëntenraad heeft nu een minimale bezetting en is op zoek naar nieuwe leden, met name vanuit de ouders/cliënten. Er is een wervingsfolder en een folder over de werkzaamheden van de cliëntenraad beschikbaar. Via een poster en de website wordt aandacht voor de cliëntenraad gevraagd.

De leden van de cliëntenraden van Het Poortje en Elker zijn per 1 juli 2015 over en weer benoemd als lid van de cliëntenraad. De cliëntenraden vergaderen gezamenlijk waarbij gezamenlijke onderwerpen, onderwerpen voor JeugdzorgPlus en onderwerpen voor Elker apart worden besproken. Er kan, indien gewenst, separaat advies worden uitgebracht door de cliëntenraad JeugdzorgPlus en cliëntenraad Elker. Er wordt zo'n 4 keer per jaar vergaderd. De leden ontvangen een vergoeding voor een bijgewoone vergadering. De cliëntenraden worden ondersteund door een ambtelijk secretaris en een bestuursadviseur.

Voor de cliëntenraad staat de vergroting van de ouderparticipatie voorop. Helaas is het de cliëntenraad nog niet gelukt om het reguliere contact met de ouders tot stand te brengen of in stand te houden. Er is contact gelegd met het LOC zeggenschap in zorg. In 2019 zal dit een verdere uitwerking krijgen, evenals een mogelijk gezamenlijk overleg met de cliëntenraden van Yorneo, Jeugdhulp Friesland en Jeugdbescherming Noord.

De functie van onafhankelijk vertrouwenspersoon is extern ondergebracht bij Stichting Zorgbelang Groningen.

Pleegouderraad

Elker vindt het belangrijk dat pleegouders meedenken en -praten over ontwikkelingen in de pleegzorg. Daarom hebben enkele pleegouders zitting in de POR. Dit is een adviesraad die de gemeenschappelijke belangen van de Elker-pleegouders behartigt. De POR verricht haar werkzaamheden op basis van het reglement en de Jeugdwet. Over een aantal onderwerpen is ter vergadering advies uitgebracht of zijn aandachtspunten en verbetermogelijkheden benoemd, pleegouderplan, pleegouderbuddy, Het Loket, de samenwerking met de cliëntenraad en pleegouderparticipatie.

Jongerenraad

In de gesloten en justitiële jeugdinrichting zijn jongerenraden ingesteld. De jongerenraden zijn dynamische overlegorganen. Het streven is om een jongere van elke groep in de jongerenraad te hebben. Binnen de jongerenraad worden met name onderwerpen besproken die rechtstreeks van invloed zijn op het verblijf van de jongeren binnen de gesloten en de justitiële jeugdinrichting. Daarbij is onderwijs ook een belangrijk onderwerp. Een afvaardiging van de cliëntenraad is regelmatig aanwezig bij de vergadering van de jongerenraden om op die manier ook als cliëntenraad goed geïnformeerd te blijven. Onderwerpen die besproken zijn: het rookbeleid, onderwijs in de zomervakantie en de huisregels.

5. Continuïteitsparagraaf Portalis

Voor alle gegevens opgenomen geldt dat 2018 de realisatie betreft en de overige jaren de prognose.

Formatie in fte (per 31 december)	2018	2019	2020	2021
Management en directie	4	5	5	5
Onderwijzend personeel	52	52	52	52
Onderwijsondersteunend personeel	7	7	7	7
Totaal	63	64	64	64

Leerlingaantallen	2018		2019		2020		2021	
	1 okt	Cap.	1 okt	Cap.	1 okt	Cap.	1 okt	Cap.
Groningen Keerpunt	40	95	60	84	50	50	40	40
Groningen open VSO	48	n.v.t.	60	n.v.t.	65	n.v.t.	70	n.v.t.
Veenhuizen	25	44	44	44	44	44	44	44
Kortehemmen gesloten	23	21	24	24	24	24	24	24
Kortehemmen residentieel	19	n.v.t.	32	n.v.t.	37	n.v.t.	37	n.v.t.
Totaal	155	160	220	152	220	118	215	108

Toelichting op de kengetallen

Formatie

Vanaf 2019 zal de formatie meebewegen met de daling van het verwachte leerlingenaantal op de locatie Groningen Keerpunt. In 2018 is goed zichtbaar dat het werkelijke aantal leerlingen op 1 oktober lager ligt dan in de voorgaande jaren. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een lage bezetting van de capaciteit in JeugdzorgPlus en de justitiële jeugdinstelling. Voor de prognose van 2019 en volgende jaren houden we voor de exploitatierekening met de omvang van de beschikbare capaciteitsplaatsen. Naar verwachting zal de daling in het gesloten deel van de school (capaciteitsplaatsen) vrijwel geheel gecompenseerd worden door de uitbreiding en groei van de nieuwe locatie(s), de niet-leerlingtelling gebonden activiteiten van de onderwijsinstelling en het residentiële deel van de locatie in Kortehemmen.

Leerlingaantallen

In 2015 is de onderwijsinstelling gestart met het uitbreiden van zijn activiteiten buiten de behandelinstellingen van Het Poortje en Jeugdhulp Friesland. Daarnaast is de capaciteit van de behandelinstellingen, onder invloed van de transformatie jeugdzorg, aan veranderingen onderhevig. Deze ontwikkeling is vanaf 2017 zichtbaar geworden in de kengetallen.

Nieuwe locatie

In 2017 is de nieuwe locatie van de onderwijsinstelling (open VSO) zichtbaar geworden in de leerlingaantallen. Deze locatie wordt bezocht door leerlingen die geen verbinding hebben met de behandelinstellingen van Het Poortje. Het betreft hier vaak thuiszitters of dreigende thuiszitters. Bekostiging van deze leerlingen vindt plaats door middel van de reguliere leerlingtelling op 1 oktober, effectivering van de bekostiging vindt plaats door middel van de T-1 systematiek. Op basis van belangstelling voor het concept is een groei van deze locatie voor de komende jaren te verwachten.

Omvang en bezetting capaciteitsplaatsen

De omvang en bezetting van de capaciteit van de behandelinstellingen waar de onderwijsinstelling aan gekoppeld is, laat een aantal fluctuaties zien. Onder invloed van de transformatie in de jeugdzorg neemt het aantal gesloten jeugdzorgplaatsen in Noord-Nederland af. Parallel hieraan zal de omvang van dit deel van de onderwijsinstelling mee afnemen. Effectivering van de afname vindt plaats per 1 augustus in het jaar waarop de afname van de capaciteit is doorgegeven aan DUO.

Niet-leerlinggebonden activiteiten

Vanaf 2016 is de onderwijsinstelling gestart met het aanbieden van zijn expertise in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Dat heeft inmiddels geleid tot de inzet van personeel in diverse pilots en ontwikkeltrajecten. Daarnaast verzorgt de onderwijsinstelling modules voor het Noordelijk Onderwijs Gilde. Deze activiteiten zijn niet zichtbaar in leerlingaantallen, maar wel aan de kant van de opbrengsten. Naar verwachting zal dit onderdeel in de komende jaren een groei doormaken.

Meerjarenbegroting

EUR 1.000	2018 (realisatie)	2019	2020	2021
Activa				
Materiële vaste activa	4.244	3.293	3.184	3.100
Vlottende activa	9.133	5.562	5.671	5.755
Totaal activa	13.377	8.855	8.855	8.855
Passiva				
Algemene reserve	2.867	1.223	1.223	1.223
Bestemmingsreserve publiek	2.365	2.030	2.030	2.030
Bestemmingsfonds publiek	457	936	936	936
Voorzieningen	1.225	2.004	2.004	2.004
Kortlopende schulden	6.463	2.662	2.662	2.662
Totaal passiva	13.377	8.855	8.855	8.855

Op niveau van Stichting Het Poortje jeugdinstellingen (hiervan maakt Portalis onderdeel uit)

Toelichting op de balans

De materiële vaste activa worden jaarlijks afgeschreven. De afschrijvingen zijn ontleend aan de afschrijvingspercentages van de begroting 2019 en realisatie 2018. In de prognoses is ervan uitgegaan dat de exploitatie van Het Poortje budgettair neutraal is. Voor de onderwijsinstelling is dat gebaseerd op de meerjarenprognose van de exploitatie (zie hieronder).

Vooraf voor de locaties Groningen en Korteheemmen, die per 2015 gefinancierd worden door de gemeenten, is deze aanname enigszins risicovol, aangezien er in de afgelopen jaren budgettaire verlagingen voor de jeugdzorg zijn doorgevoerd en dit ook voor de komende jaren wordt verwacht. Voor deze meerjarenbegroting is de aanname gedaan dat de krimp van de gesloten jeugdinstelling en Woodbrookers voor rekening komen van de gemeentelijke gefinancierde JeugdzorgPlus. Daarmee zal de onderwijsinstelling haar eigen krimp op moeten vangen in de eigen exploitatie. Tegenover de krimp van de lagere bezetting als gevolg van de beschikbare capaciteitsplaatsen staan:

- Een hogere opbrengst als gevolg van de uitbreiding van activiteiten in het bieden van de onderwijsinstelling aan nieuwe doelgroepen;
- Verhoogde inzet op het gebied van expertise en ondersteuning in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Als gevolg van de aannames van sluitende exploitaties voor jeugdzorg en onderwijs, is de omvang van de reserves stabiel.

De voorzieningen (waaronder reorganisatie) zullen naar verwachting in 2019 lager worden doordat de verwachte uitgaven zich in 2018 zullen voordoen.

EUR 1.000	2018	2019	2020	2021
Rijksbijdrage	4.784	5.056	5.056	5.056
Overige overheidsbijdragen	217	169	169	169
Overige baten	482	658	658	658
Totaal baten	5.483	5.883	5.883	5.883
Personeelslasten	5.244	5.165	5.165	5.165
Afschrijvingen	60	75	75	75
Huisvestingslasten	176	164	164	164
Overige lasten	383	479	479	479
Totaal lasten	5.863	5.883	5.883	5.883
Saldo baten en lasten	-380	0	0	0
Op niveau van Portalis				

Toelichting op de exploitatie

De rijksbijdrage voor 2018 is lager dan de begroting voor 2019. De bekostiging in het gesloten deel van de onderwijsinstelling is sinds 2017 hoger vanwege de verplichting om 1200 uur i.p.v. 1000 uur te verzorgen. De bekostiging per leerling in het gesloten deel van de school is hierdoor hoger dan de bekostiging per leerling op het open deel van de school.

Bij gelijkblijvende en/of stijgende leerlingaantallen kan dit een stijging in de exploitatie opleveren. Het negatieve resultaat van de onderwijsinstelling is met name veroorzaakt door een aantal onvoorziene, incidentele lasten, waaronder een nagekomen verrekening uitkeringskosten vanuit eerdere jaren.

Vanaf 2019 zullen de inkomsten jaarlijks afnemen als gevolg van de verwachte daling van het aantal leerlingen in de gesloten jeugdzorg als gevolg van krimp op de locatie Groningen Keerpunt. Deze daling kan worden beperkt doordat de onderwijsinstelling expertise heeft ontwikkeld in het bieden van onderwijs aan nieuwe doelgroepen buiten Het Poortje. In aansluiting op de bewegingen rond passend onderwijs wordt meer beroep gedaan op de onderwijsinstelling vanuit de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in de regio.

In 2018 heeft er een besparing plaatsgevonden op de personeelslasten. Er is afgebouwd op de inhuur van extern personeel. De overige kosten kunnen vanaf 2019 naar verwachting goed mee dalen met de ontwikkeling van de inkomsten. De variabele kosten dalen mee met de lagere leerlingenaantallen. De vaste kosten zullen worden aangepast door nieuwe contractuele inkoopvoorwaarden. Zo zijn de huurlasten voor gebouwen gekoppeld aan het aantal leerlingen, dan wel het gebruikte aantal ruimtes.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden voor de onderwijsinstelling

- Risico door fluctuaties in leerlingaantallen gesloten en open: wanneer leerlingaantallen sterk fluctueren kan de onderwijsinstelling bekostiging mislopen
- Instabiliteit bekostiging/achterblijvende bekostiging: onzekere bekostiging doordat het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de bekostigingsvoorwaarden aanscherpt of delen uit de bekostiging bezuinigt.
- Er kunnen prijsverschillen ontstaan tussen de bekostiging en de personele lasten. De loonkosten zijn in 2015 en 2016 gestegen, maar dit is niet volledig door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gecompenseerd. In de nieuwe cao is een loonstijging meegenomen.
- Dalende capaciteit gesloten jeugdzorg: Per 2019 is de capaciteit van JeugdzorgPlus met 11 plekken afgebouwd naar 84. Dit heeft gevolgen voor de bekostiging. De verwachting is dat in de komende jaren de capaciteit verder afgebouwd zal worden.
- Ontwikkeling pensioenpremies (dekkingsgraad pensioenfonds): In 2017 heeft het ABP een meerjarig premiebeleid aangekondigd vanwege de (te) lage dekkingsgraad. Dit heeft geleid tot een structureel hogere premie vanaf 2017. Ook in 2018 en 2019 zal de premie stijgen. Het is onzeker of deze stijging wordt gecompenseerd door het Rijk.

6. Beleid, inspanningen en prestaties

Beleid en realisatie 2018

De jeugdhulp is enorm in beweging. Met name de transitie en transformatie en de veranderingen op alle niveaus die dit met zich meebrengt, vragen om een aanscherping van het beleid. Het jaar 2018 is een jaar waarin we als Elker – Het Poortje zowel aan interne als externe (her)positionering hebben gedaan. Dit is niet een proces dat binnen één jaar gereed is. Dit is een proces dat de komende jaren verder vormgegeven wordt. De vernieuwde ambitie is vastgesteld en zijn de eerste stappen in de nieuwe richting gezet. Bovengenoemde ontwikkeling is de rode draad die in 2018 centraal stond. Daarbij spreekt het vanzelf dat de ontwikkelingen ten behoeve van de cliënt zijn. Het belang van het kind en de jongere moet altijd voorop staan en daarmee leidend zijn voor ons handelen. Hiermee stellen we steeds de cliënt centraal, dat is immers onze bedoeling. Om onze ambitie te realiseren en hiertoe op een andere manier te werken vanuit de bedoeling en het belang van onze cliënten, wordt onze inhoudelijke koers gebaseerd op 3 kernelementen: de cliënt centraal, professional in the lead en een vitale organisatie.

Ambitie en maatschappelijke opdracht

We willen nog meer één organisatie zijn en we willen met onze expertise en specialistische kennis kinderen, jongeren en gezinnen in Noord-Nederland op een duurzame manier helpen en ondersteunen. Ook willen we als organisatie flexibel inspelen op de markt, innovatief zijn en daadkracht uitstralen. Eén organisatie betekent ook dat wij willen toewerken naar een nieuwe naam: één gezamenlijke naam voor onze gehele organisatie. Dit zorgt voor duidelijkheid naar de buitenwereld: één organisatie, dus ook één naam voor jeugdhulp, onderwijs en jeugdinstelling. We denken dat daardoor intern óók meer ruimte ontstaat voor verbinding, samenwerking en saamhorigheid.

Missie

Alle kinderen, jongeren en gezinnen meer perspectief bieden voor een betere toekomst in de samenleving.

Visie

Er zijn altijd mogelijkheden voor een kind of een jongere om zich verder te ontwikkelen. De uitgangspunten zijn:

- Kinderen hebben recht op bescherming, onderwijs en opgroeien in een veilige en gezonde omgeving.
- Ouders zijn en blijven verantwoordelijk voor hun kinderen, tenzij de veiligheid in het geding is.

Hoe werken we hieraan?

- We werken samen met het gezinssysteem, het omringende netwerk en de belangrijke anderen rondom wonen, school, geld en dagbesteding, aan het mobiliseren en versterken van de eigen kracht.
- We sluiten met onze gespecialiseerde behandeling en begeleiding aan bij de dagelijkse leefomgeving van het kind en het gezin. We maken beperkingen hanteerbaar in die context, waarbij het waarborgen van de veiligheid van het kind altijd voorop blijft staan.
- Het is onze natuurlijke houding om als partner van kind en ouders en samen met andere maatschappelijke organisaties te werken aan het optimaliseren van die context.
- Wij onderscheiden ons door kennis en vakmanschap, in combinatie met onze opstelling in samenwerken. Wij gedragen ons verantwoordelijk, we voelen ons medeverantwoordelijk voor het resultaat en wij realiseren ons altijd dat wij het niet alleen doen.
- De professionals in de uitvoering staan voorop. Zij zijn goed opgeleid, hebben open oren en ogen voor de vragen en behoeften vanuit de samenleving.
- We richten onze organisatie zodanig in dat die optimaal ondersteunend is voor het werk waar we voor staan en dat primair door onze professionals wordt uitgevoerd.
- We zijn transparant over onze intenties, ons handelen en onze resultaten, zowel naar onze cliënten als naar onze professionele omgeving.
- Bij keuzes zijn onze maatschappelijke waarden leidend en snijden wij in die onderwerpen, waar onze toegevoegde waarde het minst is, die anderen ook kunnen uitvoeren of die niet vragen om de specialistische kwaliteit van onze professionals.

Interne en externe (her)positionering

Een eerste stap in dit proces is extern altijd communiceren als Elker – Het Poortje en op die manier de brede context van de gehele organisatie te laten zien. Verder zetten we fors in om ook met andere zorgaanbieders en in het onderwijsveld samen te werken om onze mooie organisatie nog beter op de kaart te zetten.

Door alle ontwikkelingen is het belangrijk om als Elker – Het Poortje goed zichtbaar te blijven bij belangrijke stakeholders en aan hen onze toegevoegde waarde te laten zien. Er is daarom goed gekeken naar de aanwezigheid van Elker – Het Poortje bij verschillende overlegvormen in de externe omgeving. Om zichtbaar te blijven en actief mee te doen, is het belangrijk om daar aan de juiste tafels te zitten. Door hier goed in te investeren, kunnen we nieuwe kansen creëren. Het doel is om in Noord-Nederland een netwerk van posities en samenwerkingsverbanden te hebben waardoor onze (toekomstige) cliënt maximaal geholpen is/wordt. Wij willen cliënten in Noord-Nederland van de beste jeugdhulp en onderwijs voorzien. Het uitgangspunt is de inhoudelijke missie en visie van de organisatie. Onze hulpverlening en onderwijs richt zich daarbij op cliënten met wie ontwikkelingsgericht gewerkt kan worden.

Een belangrijke externe lobby dit jaar (en wat doorgezet wordt in 2019) is de lobby tot het behoud van de justitiële jeugdinrichting. Vanuit brede regionale ondersteuning is veelvuldig overleg gepleegd, is een position paper opgesteld en is meer uiting gegeven aan de brede ketenbenadering van Elker – Het Poortje met daarin de rol van de justitiële jeugdinrichting. Tevens is ingestoken op de goede samenwerking met de Penitentiaire Inrichting in Veenhuizen om ook gezamenlijk het behoud van deze waardevolle noordelijke voorziening keer op keer onder de aandacht te brengen.

Om zowel intern als extern de meerwaarde te laten zien van de brede ketenorganisatie Elker – Het Poortje en de beweging om daar vanuit één organisatie invulling aan te geven, is veel aandacht besteed aan het traject om de voordelen te plukken van onze fusie-organisatie. Om dit gezamenlijke integratie proces goed vorm te geven is het belangrijk dat alle medewerkers van Elker – Het Poortje hierbij goed aangesloten zijn. Om dit realiseren zijn er voor de zomervakantie visie on tour-bijeenkomsten geweest. Tijdens deze visie on tour-bijeenkomsten zijn de medewerkers bijgepraat over de koers en toekomst van Elker – Het Poortje. Tevens hebben we intern zes ambitie-nieuwsbrieven gepubliceerd.

Flexibele organisatie

De huidige marktontwikkelingen, nieuwe manier van inkopen, gewijzigde subsidierelaties en een nieuw declaratieproces leggen een flinke financiële druk op onze bedrijfsvoering en op onze primaire processen. Er is sprake van een toenemende druk op een gezonde verhouding tussen omzet en kosten. Dit heeft geresulteerd in het terugdringen van de indirecte kosten. Op alle fronten is gekeken waar op kosten bespaard kon worden. Naast de algehele lijn van kostenbesparing, is extra aandacht geweest voor het terugbrengen van de inhuur van interimers. Hier zijn we per 1 juni zoveel mogelijk mee gestopt. Daarnaast is het huurcontract van de kantoorruimte aan de Hereweg opgezegd. De medewerkers van de Hereweg zijn allemaal verhuisd naar onze eigen locatie aan de Hoogeweg. We willen niet op zorg besparen, sterker nog, we willen de kwaliteit verbeteren en ondertussen kosten reduceren.

Huisvesting

Hierboven is het onderwerp huisvesting al kort aangestipt door het benoemen van de opzegging van het huurcontract van de kantoorruimte aan de Hereweg. Dit is onderdeel van een groter strategisch vastgoedplan dat de komende jaren ingevuld gaat worden. De vastgoedportefeuille van Elker – Het Poortje dient aan te sluiten bij de vernieuwde inhoudelijke ambitie en bij de wens om een flexibele organisatie te zijn. Dit wordt samen met de inhoudelijke missie en visie bekeken. Zo is de verhuizing van de Hereweg naar de Hoogeweg gepaard gegaan met een interne verhuizing aan de Hoogeweg om op die manier het primair proces te versoepelen en te optimaliseren.

Juridische structuur

In het streven naar meer eenwording is het verstandig om ook te kijken naar de juridische structuur van Elker – Het Poortje. Er is besloten om hier in 2019 de tijd voor te nemen en om hier tevens een onderzoeksopdracht voor studenten van de Rijksuniversiteit Groningen aan te koppelen.

Inhoudelijke ontwikkeling

In de sterk veranderende omgeving met voortdurend in- en externe prikkels die tot aanpassingen en zelfs transformatie noodzakelijk zijn, is de inhoudelijke koers en aanpak in onze organisatie van groot belang. De balans tussen bedrijfsvoering en inhoud is gebaat bij een continue afstemming van beide belangen. Een belangrijk organisatiedoel is dat we actief willen doorgroeien naar een geïntegreerde organisatiebenadering. Dit betekent onder meer dat niet de huidige juridische structuur, die bestaat uit verschillende stichtingen, leidend is voor de bepaling van de zorginhoudelijke koers, maar juist dat er wordt gewerkt aan een totaalconcept met een herkenbare en uitvoerbare strategisch-inhoudelijke visie en koers.

Het is de opdracht geweest om de organisatie ook op strategisch-inhoudelijk niveau goed in te richten op het verwezenlijken van de organisatiedoelen. Om de strategische positionering van de zorginhoud vorm te geven is besloten tot het oprichten van de vakgroep Inhoud en Wetenschap. De vakgroep is onafhankelijk en adviseert over zorginhoudelijke zaken aan de Raad van Bestuur en het managementteam.

Concluderend kunnen we zeggen dat bij Elker - Het Poortje de cliënt centraal staat doordat wij (hoog)gespecialiseerde zorg bieden aan kinderen, jongeren en gezinnen in Noord-Nederland. We bieden behandeling aan kinderen en jongeren die gezien hun complexe problematiek specialistische zorg nodig hebben zowel in strafrechtelijk, gedwongen (civielrechtelijk) als vrijwillig kader. We werken met bevoegde en goed toegeruste professionals die methodisch en programmatisch zijn geschoold. We maken gebruik van bewezen effectieve behandelmethodieken. Naast gespecialiseerde behandeling (onze corebusiness) bieden we coaching en training, waarbij we onze expertise in het voortliggend veld inbrengen (CJG/sociale teams, onderwijs, huisartsen). Onze samenwerkende, transparante en innovatieve houding draagt bij aan het streven naar een vitale, toekomstbestendige en flexibele organisatie.

Kwaliteitsmanagement

Wij zijn in het bezit van het HKZ-kwaliteitskeurmerk, volgens het normenkader 2015. Essentiële processen in de organisatie verlopen aantoonbaar doelmatig en gecontroleerd. Bij het systematisch evalueren van het kwaliteitssysteem c.q. kwaliteitsbeleid wordt gebruikgemaakt van instrumenten als tevredenheidsonderzoek (cliënten, pleegouders, medewerkers), interne en externe audits, (prospectieve) risico-inventarisaties en -analyses en directiebeoordeling. Kwaliteitsdoelstellingen worden geïntegreerd in het jaarplan en de kwartaalrapportage. Ontwikkelingen worden structureel gevolgd en zijn ingebed in de kwaliteitsinfrastructuur, zodat er tussentijds kan worden bijgestuurd.

Een belangrijke verbeterpunt waar we dit jaar aan hebben gewerkt is het (beter) beschrijven, analyseren en anticiperen op mogelijke risico's. Dit hebben we gedaan door het toevoegen van een risicoparagraaf met matrix in de kwartaalrapportages en het ontwikkelen van een standaard format van een risicoanalyse bij nieuwe projecten. Een ander punt waarop we hebben geïnvesteerd is de samenhang tussen de verschillende afdelingsjaarplannen en het overkoepelende Elker – Het Poortje jaarplan.

Andere aandachtspunten ten aanzien van het kwaliteitsbeleid waren dit jaar:

- Het stimuleren van een positieve meldcultuur m.b.t. incidenten en bevorderen van de kwaliteit van calamiteitenonderzoek.
- Verdergaande harmonisatie van protocollen en procedures en toewerken naar één documentbeheersysteem voor de hele organisatie.
- Voorbereiden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) per 25 mei 2018: benoeming FG en installeren werkgroep i.v.m. informatieverstrekking, behandelen van privacy gerelateerde vraagstukken etc.
- Voorbereiden van de invoering van de nieuwe Meldcode per 1 januari 2019
- Het verbeteren van de samenwerking tussen de stafafdelingen door het borgen van periodieke bilaterale kwartaalgesprekken met de afdeling Kwaliteit teneinde de kwaliteit van de geleverde diensten te vergroten.
- Start ontwikkeling digitalisering dossiercontroleproces ten behoeve van een efficiënte controle- en verantwoordingsproces.
- Gelet op de toenemende instroom van de alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) doelgroep is naar aanleiding van een verbeterpunt voortvloeiden uit de HKZ audit, extra aandacht hieraan gegeven. Het aanscherpen van dit beleid wordt in 2019 doorgezet. Organisatieonderdeel Viyuna zal hierbij betrokken worden, vanwege hun opgedane kennis en expertise in het werken met deze doelgroep.

Prestaties

Elker – Het Poortje levert halfjaarlijks de verplichte beleidsinformatie aan bij het Centraal Bureau voor de Statistiek en legt verantwoording over prestaties af aan de gemeenten en ministeries.

Tevredenheid cliënten en pleegouders

Elker – Het Poortje voert doorlopend cliënttevredenheidsonderzoek uit. Met landelijk getoetste instrumenten wordt de tevredenheid van de cliënten, pleegouders en leerlingen over de hulp- en dienstverlening op tal van aspecten gemeten. De overall tevredenheid wordt uitgedrukt in een rapportcijfer. Tevredenheidsonderzoek geeft input voor verbetering van de kwaliteit van de zorg en onderwijs of pleegzorgbegeleiding. In verband met de zeggingskracht van de uitkomsten wordt ingezet op het optimaliseren van de respons. Pleegouders gaven in 2018 een gemiddeld rapportcijfer van een 7,6. Het cumulatieve, gewogen gemiddelde van de cliënttevredenheid (Elker) over heel 2018 is een 8,3. Het cumulatieve gewogen gemiddelde van de cliënttevredenheid (Het Poortje) over heel 2018 is een 6,8.

Doelrealisatie, effectmeting en prestatie-indicatoren

Voor zowel Elker – Het Poortje als onze cliënten is het belangrijk te weten wat de relatie is tussen de geboden ondersteuning, inhoud van de begeleiding, lengteduur en kosten, versus het duurzaam maatschappelijke effect in het natraject.

Routine Outcome Measurement (hierna: ROM)

In het kader van ROM, wordt met start- en eindmetingen met gevalideerde SDQ vragenlijsten de probleemafname gemeten. Informanten zijn de jongeren zelf, ouders/verzorgers en leerkrachten (op maat). De uitkomsten worden gebruikt in het individuele hulpverleningsproces voor screening/ diagnostiek, vaststellen doelen en bij de (eind)evaluatie van de zorg. Op geaggregeerd niveau geven de uitkomsten op termijn inzicht in de effecten van trajecten. We hebben dit jaar een projectleider aangetrokken om dit proces beter in de steigers te zetten en te integreren en/of borgen in het behandelproces.

Goal Attainment Scaling (hierna: GAS)

De beoordeling van de cliënt en hulpverlener over het effect van de zorg wordt naast het meten van probleemafname bepaald door het scoren op overeengekomen doelen (doelrealisatie, door middel van GAS). De uitkomsten leveren input op voor het individuele hulpverleningsproces en bij einde traject, voor het vaststellen van de mate waarin de overeengekomen doelen zijn gehaald. De gegevens kunnen verder worden benut om inzicht te krijgen in de mate van doelrealisatie op (traject- en concernniveau).

Wetenschappelijk onderzoek

Naast het bieden van zorg doet Elker - Het Poortje (praktijkgestuurd) onderzoek of is betrokken bij wetenschappelijk onderzoek. Het onderzoek wordt gecoördineerd vanuit de onderzoeksgroep Elker - Het Poortje. Hier worden ook de onderzoekslijnen bepaald en uitgezet. De onderzoeksgroep is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Effectieve Jeugdzorg Nederland (SEJN). Met zowel de afdeling orthopedagogiek van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), de afdeling Gezondheidswetenschappen van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en met de Hanzehogeschool Groningen zijn er nauwe onderzoekbanden. Vanuit deze samenwerking zijn er door promovendi en studenten meerdere onderzoeken uitgevoerd binnen Elker – Het Poortje.

Door een tiental vierdejaars studenten van de Hanzehogeschool Groningen, de Hogeschool Windesheim en de Stenden Hogeschool Leeuwarden is een praktijkonderzoek uitgevoerd binnen verschillende afdelingen van Elker - Het Poortje. Binnen de Pleegzorg is door studenten van de RUG onderzoek gedaan naar breakdowns en risicofactoren op breakdown. Bij dit onderzoek zijn naast de RUG ook een drietal landelijk werkende pleegzorginstellingen betrokken. Daarnaast is door studenten voorbereidend onderzoek gedaan in het kader van een meerjaren onderzoek binnen de specialistische pleegzorg.

Verdere onderzoeken waarin Elker - Het Poortje in 2018 participeerde zijn het onderzoek naar het meten van de opvoedbelasting door middel van de OBVL-K onder leiding van Praktikon, het in 2019 te starten leernetwerk VONK (Hanze Hogeschool en C4youth), het Follow up onderzoek JeugdzorgPlus (Verwey Jonker en Hogeschool Utrecht), onderzoeken van

Young in Prison naar jongerenparticipatie, het onderzoek Dutch Cell Dogs van de UVA, onderzoek naar het orthopedagogisch leefklimaat als behandelsetting vanuit de Hogeschool Leiden en het onderzoek ZOP-MPG naar interventies gericht op zware opvoedproblemen en multiprobleemgezinnen (UMCG, NJi, Radboud Universiteit en RUG). Verder neemt Elker deel aan het kennisplatform Kind En (Echt)Scheiding in Noord-Nederland.

Cliëntenbeleid en ouderparticipatie

Elker – Het Poortje draagt zorg voor een betrokken cliënten-, pleegouder- en jongerenraad, goed functionerend klachtrecht, open klimaat en meldcultuur met betrekking tot afwijkingen in de zorg door professionals, ouders en cliënten. Klachten en incidenten vormen input voor verbetering van de kwaliteit van de zorg. Elker – Het Poortje beschikt over diverse protocollen ter waarborging van de rechtspositie van cliënten. Er is aandacht voor het op gepaste wijze toepassen en terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Hiervoor is binnen de JeugdzorgPlus in 2018 een werkgroep geïnstalleerd om dit proces in goede banen te leiden.

Op individueel niveau staat het betrekken van cliënten bij hun eigen hulpverleningsproces centraal. Hulpverlener en cliënt formuleren samen de doelen in het behandelplan, in aansluiting op de toewijzing, en monitoren de voortgang van de doelen. De hulp wordt afgesloten met een eindrapportage, die in het eindgesprek met de cliënt wordt besproken. Via interne dossiercontroles vindt zorgmonitoring plaats en wordt er toegezien op rechtmatigheid van zorg en inhoudelijke kwaliteit.

Veiligheidsbeleid

Veiligheid binnen Elker – Het Poortje is een veelzijdig begrip. Het Veiligheidsbeleid omvat voor Elker - Het Poortje drie elementen: de sociale-organisatorische veiligheid, veilig leer-, leef- en behandelklimaat (zorgvisie) en de veiligheid van de gebouwen.

Ten aanzien van de sociaal-organisatorische veiligheid zijn er een aantal trainingen gegeven aan de medewerkers. Bijvoorbeeld een ABC-training (omgaan met agressie) voor de medewerkers van de ondersteunende diensten door medewerkers uit het primair proces. Tevens is een rondleiding met instructies aan dezelfde groep gegeven ten behoeve van de verhuizing naar de Hoogeweg. Ook is het aangifteprotocol geactualiseerd en de werkwijze van het Calamiteiten Opgang Team (COT) geharmoniseerd. Onze professionals werken met een zware doelgroep en dit brengt (helaas) af en toe met zich mee dat er vervelende incidenten gebeuren. De medewerker wordt door het COT indien nodig opgevangen en ondersteund. Ook kan de medewerker dan aangifte doen. Hierin willen wij als organisatie ondersteunend zijn. De arbo- en veiligheidsadviseur heeft structureel overleg met de betrokken wijkagenten en kan de professional ondersteunen bij het doen van aangifte.

Een ander groot (landelijk) thema was de implementatie van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG). De aangestelde Functionaris Gegevensbescherming heeft een planning gemaakt met de betrokken professionals (kwaliteitsadviseurs, IV- en ICT-specialisten) om stap voor stap de AVG op een voor Elker - Het Poortje passende wijze te implementeren. Tevens wordt continu aandacht besteed aan een gedegen informatieverstrekking aan cliënten met betrekking tot hun rechten en plichten door in het kader van de AVG de PrivacyApp jeugdhulp en jeugdbescherming onder de aandacht van medewerkers en cliënten te brengen, het actualiseren van de privacy protocollen en de disclaimer.

Ten aanzien van een veilig leer-, leef en behandelklimaat zijn er twee belangrijke onderzoeken geweest. Het gaat om de veiligheidsbeleving onder jongeren en het onderzoek naar het leefklimaat. De uitkomsten van beide onderzoeken worden structureel geborgd door de actie- en/of verbeterpunten vorm te geven en te monitoren. In het beleid van Elker - Het Poortje staat de veiligheid van de kinderen en de jongeren en het professioneel handelen voorop. Hierbij gaat het zowel om de verantwoordelijkheid van de professional binnen de eigen organisatie (interne protocollen en procedures) als om de samenwerking in de keten.

Elker - Het Poortje beschikt over diverse protocollen op het gebied van kindermishandeling (incl. meldcode, kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik) en incidenten. Via het incidentregistratiesysteem worden gegevens verzameld over calamiteiten, geweldsincidenten en overige incidenten. Er volgt een analyse van de data, waarna eventuele trends worden vastgesteld. Hierover wordt periodiek aan Raad van Bestuur, Managementteam en Raad van Toezicht gerapporteerd, waarna een verbeterplan in werking wordt gesteld. Speciale aandacht gaat uit naar monitoring van incidenten met betrekking tot

seksueel grensoverschrijdend gedrag in het kader van zorg voor kwaliteit, veiligheid en welzijn van cliënten.

Ten aanzien van de veiligheid van de gebouwen heeft 2018 in het teken gestaan van het updaten van alle RI&E's binnen de verschillende afdelingen. De adviseur arbo & veiligheid heeft hierbij de medezeggenschapsorganen betrokken.

Kwaliteit onderwijs

Naast deze hulpverlening is het bieden van onderwijs een belangrijke pijler van onze benadering. Op verschillende locaties van Elker - Het Poortje wordt onderwijs gegeven. Bij de kwetsbare groep jongeren die wij bedienen, is schoolgang en arbeidstoeleiding een essentiële stap in de ontwikkeling en het perspectief van de jongere. In deze paragraaf wordt een aantal onderwijs-specifieke thema's nader toegelicht.

Positive Behaviour Support (hierna: PBS)

De onderwijsinstelling is verder gegaan met de implementatie van PBS, een schoolbrede aanpak met als doel een positief en veilig schoolklimaat bevorderen. De schoolbrede waarden en bijbehorende gedragsverwachtingen zijn opgesteld. We zijn ook bezig gegaan met het ontwikkelen van een beloningssysteem en het uitwerken van lessen in gedrag. Aan het eind van 2018 staat de groene basis bijna helemaal en kan er toegewerkt worden naar de extra interventies die slechts voor een deel van de leerlingen ingezet hoeven te worden. Daarnaast wordt gekeken of deze aanpak ook binnen JeugdzorgPlus verder uitgerold kan worden.

Leerlingvolgsysteem (hierna: LVS)

De onderwijsinstelling gaat mee in de veranderingen binnen onderwijs en was daarom op zoek naar een passend (LVS). Er is een passend systeem gevonden, welke werkbaar is voor alle locaties met hun verschillende opdrachten. EAMatch is een LVS waarbij aanpassingen per school en zelfs per locatie mogelijk zijn. Binnen de onderwijsinstelling is er een werkgroep gestart om alle onderdelen die voor onze locaties van belang zijn in het systeem te laten voegen. Stapsgewijs zullen vervolgens de verschillende onderdelen geïmplementeerd worden. Daarmee wordt aan het eind van 2018 nog gestart met de absentieregistratie en contactjournalen.

Didactisch model

Het uitgangspunt van de onderwijsinstelling is dat onderwijs gebruikt wordt als middel om gedragsverandering te bewerkstelligen. Hierbij is het van belang dat het onderwijs aansluit bij de leerlingen. De meeste leerlingen van de onderwijsinstelling hebben een gefragmenteerde of problematische onderwijshistorie. Om deze leerlingen weer toekomstperspectief te kunnen bieden en gemotiveerd te krijgen voor onderwijs, is het van belang dat er een rijk aanbod van onderwijs is. Dit betreft niet enkel de leerstof, maar vooral de manier waarop de stof aangeboden wordt.

Om deze reden is de onderwijsinstelling gestart met het uitwerken van een didactisch model. Hierbij staat de vraag centraal: "wat is een goede les?". Nadat de onderwijsinstelling hier een helder model voor heeft, wordt dit ingebed in de locaties en wordt de kwaliteit van het didactisch proces gewaarborgd.

SAQI en veiligheid

Veiligheid en sociaal welbevinden is een belangrijk thema binnen de onderwijsinstelling. Om objectief te monitoren hoe de veiligheid in de school er voor staat, wordt er binnen de onderwijsinstelling jaarlijks een vragenlijst afgenomen bij leerlingen. Er is gekozen om de Monitor Veiligheid van Prakticon af te nemen. Naast de veiligheid in de school, is het voor leerlingen ook van belang dat zij zich ontwikkelen op het gebied van sociaal en emotioneel leren. Door planmatig en doelgericht met leerlingen aan de slag te gaan, maken de leerlingen grote stappen in de tijd dat ze naar school gaan. Om deze effecten objectief te kunnen meten, is er gezocht naar een testmiddel op dit gebied. De onderwijsinstelling heeft gekozen voor de SAQI. Dit helpt om inzichtelijk te krijgen welke vaardigheden een leerling nodig heeft om zijn of haar uitstroomperspectief te kunnen bereiken. De onderwijsinstelling heeft een werkgroep die zorgt voor een succesvolle implementatie in de school.

Zorgstructuur

De zorgstructuur van de onderwijsinstelling is gebouwd op het volgende mentale denkmodel: bij de onderwijsinstelling zijn alle leerlingen welkom, ongeacht achtergrond en verleden. Daarnaast worden leerlingen bij de onderwijsinstelling niet geschorst,

er wordt altijd ingezet op een nieuwe kans en een passende aanpak. De onderwijsinstelling is begonnen met enkel gesloten geplaatste leerlingen, waarbij leerlingen niet geweigerd konden worden. Op basis van onze ervaringen, zien we dat het leerlingen goed doet om steeds weer een kans te krijgen, vooral leerlingen die al veel faalervaringen hebben gehad. Door kansen en toekomstperspectief te bieden, leren de leerlingen hun kwaliteiten kennen en waar ze naartoe werken. Er is een start gemaakt met de evaluatie van de zorgstructuur. Ook is het ontwikkelingsperspectiefplan aan doorontwikkeling onderhevig gemaakt.

Ondersteuningsbeleid

De medewerkers van de onderwijsinstelling werken elke dag hard om het beste uit de leerlingen, zichzelf en hun collega's te halen. Belangrijk hierbij is een juiste ondersteuning van de docent, zodat die weer de juiste ondersteuning aan de leerling kan bieden. De onderwijsinstelling draagt hieraan bij door geregeld flitsbezoeken te doen, die gekoppeld worden aan gesprekken volgens de methodiek van Consultatieve Leerlingbegeleiding. Daarnaast zijn er geregeld methodiektrainingen en intervisiebijeenkomsten op de locaties om personeel verder te professionaliseren en te equiperen in hun opdracht met deze complexe doelgroep.

Klachten

Klachtencommissies

De visie op het omgaan met klachten berust op twee gedachten. Ten eerste kan het klachtrecht richting geven aan het handelen van de hulpverleners met als resultaat betere kwaliteit van zorg. Ten tweede draagt het recht van cliënten om beslissingen en handelingen van de hulpverleners aan te vechten bij aan een zo duidelijk en sterk mogelijke positie van cliënten. Elker - Het Poortje vindt het belangrijk dat aandacht wordt besteed aan het waarborgen van de rechtspositie van de jongeren en hun ouders.

Klachtencommissie Elker

Elker kent een klachtencommissie en die verricht haar werkzaamheden op basis van het reglement klachtenregeling van Elker. Dit reglement is getoetst aan de Jeugdwet. De commissie bestaat uit zeven leden, waarvan één voorzitter en één plaatsvervangend voorzitter. Alle leden zijn onafhankelijk, dat wil zeggen: niet werkzaam bij Elker of anderszins met de organisatie verbonden. De leden zijn werkzaam in het brede maatschappelijke veld en hebben expertise op zowel juridische als zorginhoudelijke aspecten. De commissie wordt ondersteund door een secretaris en een notulist. Het Klachtenreglement wordt bij de cliënten onder de aandacht gebracht via een algemene cliëntenfolder. Er is acht keer contact gezocht met de secretaris van de klachtencommissie. Eén klacht is behandeld door de klachtencommissie. Vijf klachten zijn na bemiddeling ingetrokken en twee contactmomenten hebben niet geleid tot het indienen van een formele klacht. De onderwerpen van de klachten zijn grotendeels te verdelen in toestemming/privacy-onderwerpen, wisseling van personeel en het nakomen van afspraken. In 2017 is het aantal contactmomenten niet geregistreerd, maar enkel het aantal formele klachten. Dit waren er in 2018 6 (2017: 4).

Klachtencommissie JeugdzorgPlus

Het Poortje kent voor het onderdeel JeugdzorgPlus en onderwijs een klachtencommissie en die verricht haar werkzaamheden op basis van het Reglement Klachtenregeling van JeugdzorgPlus. Dit reglement is getoetst aan de Jeugdwet. In de huisregels staat hoe een klacht kan worden ingediend en wat de procedure is. Jongeren/ouders worden bij opname geïnformeerd over de klachtenprocedure. De vijf leden van de klachtencommissie zijn niet werkzaam voor of bij JeugdzorgPlus en zijn afkomstig uit de rechterlijke macht/advocatuur, het onderwijs en de (geestelijke) gezondheidszorg. In 2018 zijn er 69 klachten ingediend (2017: 67). 96% van de klachten heeft betrekking op JeugdzorgPlus en 4% heeft betrekking op het onderwijs. De onderwerpen van de klachten zijn grotendeels te verdelen in de bejegening richting de jongeren, kamerplaatsingen, wisselingen in personeel, eigendommen van de jongeren, huisregels en activiteiten.

Afhandeling klachten 2018	
Ingetrokken voor bemiddeling	18
Ingetrokken na bemiddeling	49
Hoorzitting, klacht ter zitting ingetrokken	1
Niet-ontvankelijk	1
Totaal	69

Commissie van Toezicht justitiële jeugdinrichting

Het Poortje kent voor de JJI een onafhankelijke Commissie van Toezicht, bestaande uit burgers, waarvan conform de wettelijke eisen minimaal deel uitmaken: een rechter, een advocaat, een gedragswetenschapper en een deskundige op het gebied van pedagogische hulpverlening. De Commissie van Toezicht stelt zich daarnaast, door persoonlijk contact met de jongeren, regelmatig op de hoogte van onder hen levende wensen en gevoelens. Bij toerbeurt treedt één van haar leden hiertoe op als maandcommissaris. De maandcommissaris bezoekt regelmatig (1 keer per 3 weken) de jongeren op de leefgroep. De maandcommissaris bemiddelt bij klachten van jongeren en voert een groepsgesprek met de jongeren. In 2018 werden er 167 klachten ingediend. Dat is een grote toename ten opzichte van 2017. Toen werden 119 klachten ingediend. De toename is vooral toe te schrijven aan één jongere, die in de (relatief korte) periode dat hij in de justitiële jeugdinrichting verbleef in totaal 40 klachten heeft ingediend. In totaal zijn er 112 klachten ter bemiddeling naar de maandcommissaris verzonden. In 67 ter bemiddeling voorgelegde klachten slaagde de bemiddeling en is de klacht ingetrokken. 36 klachten zijn ingetrokken voordat de bemiddeling plaatsvond. 7 van de niet geslaagde bemiddelingen zijn aan de voorzitter van de beklagcommissie voorgelegd. Daarvan is 1 klacht ter zitting ingetrokken. In 2018 werden er 16 klachten gegrond, 9 klachten ongegrond verklaard, 25 klachten zijn niet-ontvankelijk verklaard en 1 klacht is ter zitting ingetrokken.

Vertrouwenspersoon

Jongeren en/of ouders/verzorgers kunnen met vragen of opmerkingen over de jeugdzorg terecht bij een vertrouwenspersoon van Zorgbelang Groningen. Dit kan bijvoorbeeld gaan over de manier van benadering, het handelen van hulpverleners of informatieverstrekking. De vertrouwenspersoon is onafhankelijk, onpartijdig en is er voor alle jongeren en hun ouders/verzorgers. De vertrouwenspersoon houdt telefonisch spreekuur en komt ook regelmatig langs.

Werkdruk

In het landelijke nieuws wordt vaak gesproken over de werkdruk onder zorgprofessionals en docenten. Wij proberen om de werkdruk voor onze medewerkers zo laag mogelijk en het werkplezier zo hoog mogelijk te houden. Een belangrijk punt hierbij is het bespreekbaar maken van werkdruk. Wij willen een transparante organisatie zijn waarin medewerkers zich vrij voelen om uitdagingen en knelpunten te uiten. Concreet ten aanzien van de werkdruk is er binnen verschillende teams een werkdrukspel gespeeld. Op die manier wordt op een informele manier het thema bespreekbaar gemaakt en kunnen er onderling tips worden uitgewisseld. De HR-adviseurs en de ondernemingsraden hebben hierin een belangrijke ondersteunende rol gespeeld. Op initiatief van de ondernemingsraden is het spel binnen Elker - Het Poortje uitgerold en indien gewenst was een HR-adviseur ter ondersteuning bij het spel aanwezig.

Specifiek ten aanzien van het onderwijs geldt dat er door het ministerie van OC&W een budget van EUR 22.399,- aan de onderwijsinstelling beschikbaar is gesteld om op passende wijze maatregelen te nemen ten behoeve van het verlagen van de werkdruk. Dit budget is gebaseerd op het aantal leerlingen op teldatum 1 oktober 2017. De teamleiders, de Concernmanager (directeur) en de medezeggenschapsraad hebben gezamenlijk een plan van aanpak ontwikkeld om het budget effectief te besteden. Onder de docenten werd geïnventariseerd waar behoefte aan was en dit is concreet in het plan van aanpak vormgegeven. Er bleek dat met name behoefte was aan (betere) ICT-faciliteiten, ook met de gedachte dat docenten daarmee iets vrijer zijn in de invulling van hun eigen tijd. De behoefte aan thuiswerk-faciliteiten werd hierin genoemd. Het budget is (dus) besteed om deze faciliteiten te creëren. Waarbij voorop staat dat het indelen van tijd en daarmee thuiswerken een vrije keuze van de betreffende medewerker is en dit niet verplicht wordt.

Ziekteverzuim

Elker – Het Poortje kent een hoog ziekteverzuim. Het is niet altijd mogelijk om hiervoor een duidelijke oorzaak te geven. Hierin dient in ieder geval onderscheid gemaakt te worden in kortdurend en langdurend verzuim. Een paar mogelijke oorzaken van het ziekteverzuim zijn al genoemd. Dit kan de (te hoge) werkdruk en de verzwaring van de doelgroep en impact daarvan op de individuele medewerkers zijn. Er is structureel overleg tussen leidinggevenden en HR-adviseurs met de bedrijfsarts om het ziekteverzuim goed te monitoren en leidinggevenden, waar nodig, te coachen in hoe met zieke en/of kwetsbare medewerkers om te gaan. Daarnaast heeft de bedrijfsarts ook een belangrijke signalerende functie.

Eén Elker – Het Poortje

De koers die door dit hele verslag leesbaar is, is het meer één worden van Elker – Het Poortje. Hierin hebben de medewerkers een belangrijke positie. In het streven naar éénwording is het belangrijk dat er voor alle medewerkers dezelfde rechten en plichten gelden. Via een jaarplanning worden jaarlijks de verschillende arbeidsvoorwaardelijke regelingen geharmoniseerd. Dit jaar was dat bijvoorbeeld het verlofbeleid, stagebeleid en het (her)registratiebeleid. Een ander punt is het gevoerde employabilitybeleid. Medewerkers kunnen overstappen binnen de verschillende stichtingen met behoud van opgebouwde rechten. Hiermee streven we ernaar dat de loopbaan van de medewerkers binnen de eigen brede organisatie verder vormgegeven kan worden en we op die manier een interessante werkgever zijn en blijven.

Adviseurschap

Een andere ontwikkeling is de nadere vormgeving van het adviseurschap binnen Elker – Het Poortje. De verschillende adviseurs (Kwaliteit, Arbo & Veiligheid, HR, Financieel, Beleid en Bestuur) zijn onafhankelijke adviseurs die ook door de medewerkers ingeschakeld kunnen worden ter ondersteuning. Voorbeelden hierin zijn: de rol van de HR-adviseurs met betrekking tot het werkdrukspel, de rol van de arbo- en veiligheidsadviseur met betrekking tot de ondersteuning bij het doen van aangifte en de rol van de financieel adviseur bij het sturen en ondersteunen van de afdelingsmanagers en/of unithoofden op de bedrijfsvoering.

MeeDoen

Meedoen is het MD-programma van Elker - Het Poortje dat op verzoek van het MT is ontwikkeld. Het is voor alle leidinggevenden en programmamanagers van Elker - Het Poortje en gericht op leiderschap in relatie tot de organisatiedoelstellingen. We zijn met MeeDoen gestart in januari 2018 en hebben het programma in december 2018 afgerond. Het ontwerp en uitvoering van het programma is gedaan door een ontwerpgroep (bestaande uit een aantal deelnemers van het programma) in samenwerking met een externe partij. Met MeeDoen is meer verbinding en vertrouwen ontstaan tussen leidinggevenden. Zowel tussen de verschillende organisatieonderdelen alsook in relatie tot het middenkader en MT. De deelnemers hebben aangegeven MeeDoen te ervaren als meerwaarde en de wens uitgesproken om verder te gaan met dit programma. Met daarin onder meer aandacht voor het verder ontwikkelen van leiderschap, het doorontwikkelen van open communicatie en het meer vormgeven van het begrip 'the professional in the lead'.

Financieel beleid 2018

De organisatie Elker-Het Poortje beweegt steeds meer toe naar het opereren als één organisatie, met daarbinnen alle zorgspecialismes die we in huis hebben. Dat betekent van alles op organisatorisch gebied, maar heeft ook gevolgen voor de inrichting van financiële rapportageprocessen en de presentatie van financiële data. Zo wordt intern steeds meer ingezet op één integrale maandrapportage voor de gehele organisatie. Eerder werden de separate maandrapportages per juridische entiteit gepresenteerd. Om beter te kunnen sturen op financiële resultaten, komt er meer focus te liggen op de financiële prognoses. Het financiële team van Elker-Het Poortje heeft het afgelopen jaar qua personele invulling de nodige veranderingen ondergaan. De ad interim manager financiën en HR is opgevolgd door een vaste concernmanager, de financial controller en de ad interim business controller zijn opgevolgd door een nieuwe controller.

Inhoudelijk zijn er een aantal onderwerpen die in de jaarrekening 2018 op andere wijze zijn verantwoord dan voorgaande jaren. De stelselwijziging voor groot onderhoud is daarbij een belangrijke verandering. Deze wordt in de grondslagen in deze jaarrekening uitgebreid toegelicht. De stelselwijziging heeft zowel een significante eenmalige impact op de omvang van de voorzieningen (daling) als op de omvang van het eigen vermogen (stijging).

Elker-Het Poortje kent dit jaar een positief financieel jaarrekeningresultaat van EUR 72k. In dit jaarresultaat zijn eenmalige positieve effecten verwerkt. Het genormaliseerd resultaat laat een minder rooskleurig beeld zien.

Wanneer dit incidentele eenmalige positieve resultaat buiten beschouwing wordt gelaten en dit wordt gecombineerd met de niet geïndexeerde jeugdzorgtarieven en de lagere tarieven voor jeugdzorgPlus, dan wordt duidelijk dat er nadrukkelijk aandacht is voor aanvullende maatregelen om dit het hoofd te bieden.

Het begrotingsproces voor 2019 dat in het najaar 2018 is doorlopen is wezenlijk anders dan voorgaande jaren opgebouwd. De begroting voor 2019 is, net als de prognoses die in 2019 maandelijks worden opgesteld, 'bottom up' opgebouwd waardoor verantwoordelijke leidinggevendenden uit zowel het primair proces als de ondersteunende diensten een belangrijke rol hebben vervuld in dit proces. Een belangrijk gevolg hiervan is dat leidinggevendenden breed in de organisatie bekend zijn met belangrijke uitgangspunten en ambities die zijn opgenomen in de begroting en dat deze daardoor het benodigde draagvlak hebben. Deze manier van opbouwen van de begroting zorgt ook voor betrokkenheid bij collega's wanneer in 2019 de voortgang ten opzichte van de begroting wordt gemonitord. Tevens creëert het de mogelijkheid om ècht verantwoordelijkheid te kunnen nemen over de opgenomen uitgangspunten en ambities met als gevolg het sneller signaleren en doorvoeren van noodzakelijke bijsturing.

Naast het bieden van kwalitatief hoogstaande zorg van belang dat we een financieel gezonde organisatie zijn. Dit betekent dat we de juiste balans moeten vinden tussen onze inkomsten en onze uitgaven waarbij er ook financiële ruimte moet zijn voor innovatie om qua zorgverlening met de tijd mee te gaan. In deze roerige periode met onzekere toekomst voor een aantal omvangrijke organisatie-onderdelen moeten in 2019 een aantal beslissingen op strategisch niveau worden genomen die moeten waarborgen dat de bedrijfsvoering op orde is en betaalbaar blijft, en dat hoogwaardige kwalitatieve zorg geboden kan blijven.

De financiële situatie van de sector jeugdzorg heeft landelijk de nodige media-aandacht gekregen, met name vanaf het eerste halfjaar van 2019. Dit richt zich voornamelijk op de wijze waarop de financiering georganiseerd is vanuit de gemeenten middels aanbestedingen. Dit heeft onder andere geleid tot een open brief in een landelijk dagblad (8 mei 2019) waarin VNG aangeeft te overwegen afstand te doen van onder andere de taken op het gebied van jeugdzorg die zij heeft overgedragen gekregen van het Rijk vanaf 2015. Ook Elker-Het Poortje merkt dat voor een aantal producten de tarieven flink onder druk staan. In 2018 is voor bepaalde producten door Elker-Het Poortje reeds besloten om deze qua omvang af te bouwen en in de toekomst mogelijk helemaal niet meer aan te bieden vanwege te lage tarieven. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar JeugdzorgPlus, dit vormt een significant onderdeel van onze organisatie, waarvoor een bekostiging beneden onze kostprijs van toepassing is. In de paragraaf Gebeurtenissen na balansdatum worden hierover meer details verstrekt. Zowel op landelijk als op regionaal niveau worden gesprekken gevoerd voor aanvullende bekostiging. Op landelijk niveau worden de geluiden steeds luider om JeugdzorgPlus geen onderdeel meer te laten zijn van aanbestedingstrajecten en mogelijk de bekostiging bij de gemeenten weg te halen en terug te geven aan het Rijk.

Voor onze justitiële jeugdinrichting in Veenhuizen blijft onzekerheid bestaan over de vraag of deze op termijn open blijft. Op landelijk niveau bestaat nog geen duidelijkheid hoeveel en welke justitiële jeugdinrichtingen openblijven op landelijk niveau. Tot nu toe is een definitief besluit hierover telkens uitgesteld.

Voor de omvang van onze onderwijsactiviteiten geldt dat deze in hoge mate samenhangen met de omvang van onze activiteiten in JeugdzorgPlus en de Justitiële jeugdinrichting. Een mogelijke daling in de omvang hiervan zal ook een daling in onze onderwijsactiviteiten als gevolg hebben. Daarnaast worden de onderwijsactiviteiten ook breder ontplooid, bij andere zorgaanbieders, in open VSO setting en liggen er kansen op meerdere terreinen om onderwijs verder te ontwikkelen.

Voor de crisisbedden die beschikbaar zijn wordt een garantiebudget ontvangen van het RIGG, in tegenstelling tot de residentiele bedden van verblijf. Dit betekent dat er strak gestuurd moet worden op 100% bezetting wat ons kwetsbaar maakt voor niet te sturen fluctuaties qua instroom.

Er wordt ingezet op een aantal nieuwe evidenced based programma's, die passen bij de transformatiegedachte. Het gaat hier om programma's in het kader:

- Van het versterken van de opvoedvaardigheden van ouders met jonge kinderen;
- Voorkomen van uithuisplaatsing of opname in de JeugdzorgPlus;
- Vertrektraining waarbij oudere jongeren zonder netwerk en die grensoverschrijdend gedrag vertonen of in aanraking komen met Justitie, weer perspectief krijgen en we aan de slag gaan met dagbesteding;
- Behandeling van complexe trauma's, vaak is er sprake van meerdere trauma's in een systeem door historie van kindermishandeling, wat een andere aanpak vraagt.

Het aantal pleegouders neemt af, waardoor we minder pleegkinderen kunnen plaatsen. Het pleegouderschap is in de loop der jaren steeds zwaarder geworden. Door toename van complexe problematiek zien we dat pleegouders er soms voor kiezen om een gezinshuis te beginnen. Er wordt actief gestuurd op het binden van deze kleinschalige voorzieningen aan onze organisatie, omdat dit een passend en zo family based mogelijke wijze van zorg is.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

7. Geconsolideerde balans

Activa (EUR 1.000)	Ref	2018	2017
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	9.534	9.073
Totaal vaste activa		9.534	9.073
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	2	10.032	12.391
Liquide middelen	3	15.527	13.840
Totaal vlottende activa		25.559	26.231
Totaal activa		35.093	35.304

Passiva (EUR 1.000)	Ref	2018	2017
Groepsvermogen			
Kapitaal		405	405
Algemene reserve		11.528	11.203
Bestemmingsreserves		3.354	3.669
Bestemmingsfondsen		520	457
Totaal groepsvermogen	4	15.806	15.734
Voorzieningen	5	3.298	4.355
Langlopende schulden	6	1.754	1.872
Vlottende passiva			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	7	-	237
Kortlopende schulden en overlopende passiva	8	14.235	13.106
Totaal vlottende passiva		14.235	13.343
Totaal passiva		35.093	35.304

8. Geconsolideerde winst- en verliesrekening

EUR 1.000	Ref	2018	2017
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	9	43.662	50.642
Subsidies Jeugdzorg (excl. Wmo en Jeugdwet)	10	16.656	16.930
Overige bedrijfsopbrengsten	11	2.690	1.743
Totaal opbrengsten		63.008	69.315
Personeelskosten	12	47.764	51.558
Afschrijvingen materiele vaste activa	13	1.070	925
Overige bedrijfskosten	14	14.041	14.842
Totaal kosten		62.876	67.325
Bedrijfsresultaat		132	1.990
Financiële baten en lasten	15	-60	-121
Resultaat		72	1.869
Resultaatsbestemming			
Algemene reserve		325	1.788
Bestemmingsreserve – Ministerie van Justitie en Veiligheid		65	-34
Bestemmingsfonds – Ministerie van Justitie en Veiligheid		62	117
Bestemmingsreserve – Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		-380	231
Totaal		72	1.869

9. Geconsolideerd kasstroomoverzicht

EUR 1.000	Ref	2018		2017	
Bedrijfsresultaat			132		1.990
Aanpassingen voor:					
Afschrijvingen	13	1.070			
Mutaties voorzieningen		-1.056		925	
			14	-846	
Mutaties werkkapitaal					79
Vorderingen en overlopende activa	2	2.359		-49	
DBC-zorgproducten	7	-237		328	
Kortlopende schulden en overlopende passiva	8	1.129		-530	
			3.250		-251
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			3.397		1.818
Ontvangen interest		0		0	
Betaalde interest		-61		-121	
	17		-61		-121
Kasstroom uit operationele activiteiten				3.336	1.698
Investerings materiële vaste activa		-1.545			
Desinvesteringen materiële vaste activa		14		-220	
				187	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	1			-1.531	-1.547
Aflossing langlopende schulden	6	-118		-118	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				-118	-118
Netto kasstroom				1.687	1.547
Stand liquide middelen 1 januari			13.840		
Stand liquide middelen 31 december			15.527		12.293
					13.840
Mutatie liquide middelen	3			1.687	1.547

10. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene gegevens

Stichting Combinatie Elker / Poortje is statutair gevestigd te Groningen (KvK 59576421) en heeft haar (hoofd)vestiging aan de Hoogeweg 9-9A Groningen. De belangrijkste activiteiten zijn het (doen) besturen van en het (doen) houden van toezicht op de dochterstichtingen Stichting Elker, Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen en Stichting Viyuna, het bevorderen van de onderlinge samenwerking en samenhang van de activiteiten van de dochterstichtingen en het verrichten van ondersteunende diensten ten behoeve van de dochterstichtingen. Daarnaast houdt Stichting Combinatie Elker / Poortje toezicht op het naleven van alle op de activiteiten van toepassing zijnde wet- en regelgeving alsmede voor de betreffende instellingen geldende governance codes. Stichting Combinatie Elker / Poortje heeft tevens als doel het bevorderen van doelmatige en cliëntgerichte (jeugd)zorg, hulpverlening en/of onderwijs door de dochterstichtingen, afgestemd op de reële behoefte van de jongeren van de dochterstichtingen, zulks op een goed niveau. De bestuurlijke fusie heeft in 2014 plaatsgevonden middels een personele unie van Raad van Bestuur en Raad van Toezicht. Stichting Combinatie Elker / Poortje is de moederstichting die het bestuur voert over de dochterstichtingen:

- Stichting Elker te Groningen
- Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen te Groningen
- Stichting Viyuna te Groningen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018 dat is geëindigd op 31 december 2018, uitgaande van continuïteitsveronderstelling, op basis van de Jaarverslaggeving 'Richtlijn 655 Zorginstellingen' en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaten zijn gebaseerd op historische kosten en zijn hiermee ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De jaarrekening is met ingang van 2018 opgesteld op basis van de Richtlijn 655 Zorginstellingen in plaats van Richtlijn 640, organisatie zonder winststreven. De wijziging heeft geen impact op het resultaat en vermogen. De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn, met uitzondering van het effect benoemd in de stelselwijziging, verder ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Subsidieregeling

Bij het samenstellen van de jaarrekening en verantwoording is rekening gehouden met de aanwijzingen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sociale Zaken en met de aanwijzingen zoals aangegeven in RJ 660.403, de toelichtende brochure bij de richtlijn Jaarverslag Onderwijs en de aanvullende afspraken met betrekking tot het onderwijscomponent in de jaarverslaggeving in de brief 389858 d.d. 25 april 2012.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. In dit kader merken wij op dat voor JeugdzorgPlus met de gemeenten in de Provincies Groningen, Friesland en Drenthe contracten zijn afgesloten. Voor Friesland geldt dat er sprake is van een driejarig contract voor de periode 2018-2020. Voor Groningen en Drenthe is er een driejarig contract voor de periode 2019-2021 afgesloten met mogelijkheid om nog maximaal twee keer voor een periode van één jaar te verlengen. Voor verdere details inzake dit contract met Groningen en Drenthe verwijzen we naar de paragraaf 'Gebeurtenissen na balansdatum' in de jaarrekening.

Voor de andere jeugdzorgproducten is vanaf 2018 met de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) een contract in de vorm van een open house constructie afgesloten waarbij afrekening plaatsvindt op basis van tarief (p) maal hoeveelheid geleverde producten (q).

Foutherstel, schattingswijzigingen en stelselwijzigingen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De Raad van Bestuur van Elker – Het Poortje heeft in 2018 besloten een stelselwijziging door te voeren voor de verwerking van de kosten voor groot onderhoud. Tot en met 2017 werden deze kosten ten laste van de voorziening groot onderhoud gebracht. Met ingang van 2018 wordt de systematiek veranderd naar het activeren van de kosten groot onderhoud en deze investeringen vervolgens af te schrijven op basis van de verwachte levensduur.

Dit heeft tot gevolg dat in de jaarrekening van 2018 ten behoeve van de vergelijkende cijfers deze stelselwijziging is toegepast. Het effect van de stelselwijziging is rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen per 1 december 2017. Het effect van de stelselwijziging op de vergelijkende cijfers opgenomen in deze jaarrekening ten opzichte van de jaarrekening 2017 zijn:

Jaarrekening post	2017 voor stelselwijziging	Stelselwijziging	2017 Presentatie-correctie	Na stelselwijziging
Eigen vermogen	13.556	2.178	-	15.734
Voorzieningen	6.270	-1.915	-	4.355
Materiele vaste activa	8.811	262	-	9.073
Afschrijvingen	873	52		925
Personeelskosten	51.138	-	420	51.558
Overige bedrijfskosten	15.647	-385	-420	14.842
Resultaat	1.869	-334	-	1.535

Vergelijkende cijfers voorgaand jaar

De vergelijkende cijfers van voorgaand jaar zijn waar noodzakelijk ten behoeve van de vergelijkbaarheid aangepast aan de gehanteerde rubricering voor dit verslagjaar.

Jaarrekening post	2017 voor presentatie-correctie	Presentatie-correctie	2017 Stelselwijziging	2017 Na presentatie-correctie
Opbrengsten zorgprestaties	50.624	18	-	60.642
Subsidies Jeugdzorg	17.412	-482	-	16.930
Overige bedrijfsopbrengsten	1.280	464	-	1.743
Personeelskosten	51.138	420	-	51.558
Overige bedrijfskosten	15.647	-420	-385	14.482

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist het vormen van oordelen en schattingen en veronderstellingen die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten.

De waarderingsgrondslagen van de voorzieningen en de materiële vaste activa zijn het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen. Deze zijn nader toegelicht in de waarderingsgrondslagen op de balansposten in de jaarrekening. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Combinatie Elker / Poortje zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Hierbij zijn de onderlinge transacties geëlimineerd.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Combinatie Elker / Poortje. Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon.

De groepsmaatschappijen die voor 100% in de consolidatie zijn betrokken zijn:

- Stichting Elker met een kapitaal van EUR 404.500,-
- Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen met een kapitaal van EUR 454,-
- Stichting Viyuna met een kapitaal van EUR 0,-

Verbonden rechtspersonen

Stichting Combinatie Elker / Poortje onderhoudt tot 31 december 2017 een samenwerkingsrelatie met Stichting Jeugdhulp Friesland, via Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen, vormgegeven binnen Behandelcentrum Woodbrookers. Sinds 1 januari 2018 is Stichting Jeugdhulp Friesland zelfstandig aanbieder voor JeugdzorgPlus. Het Poortje Jeugdinstellingen vraagt mede namens Jeugdhulp Friesland jaarlijks de vergoeding voor kapitaalslasten bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en stelt het deel van deze subsidie dat bestemd is voor Jeugdhulp Friesland beschikbaar.

De bij 21 gesloten plaatsen van Jeugdhulp Friesland behorende subsidie kapitaalslasten bedraagt EUR 264.427.

Dit subsidiebedrag bestaat uit 2 componenten, te weten de huisvestingssubsidie (EUR 62.814) en de NHC-subsidie (EUR 201.613).

De ontvangst van deze subsidie en het doorbetalen daarvan aan Stichting Jeugdhulp Friesland is afzonderlijk verwerkt in de exploitatiecijfers van deze jaarrekening. Het Poortje is verantwoordelijk voor de subsidieafrekening met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Aan Stichting Jeugdhulp Friesland heeft Het Poortje vergoedingen in rekening gebracht voor bestuur- en administratiekosten, ten bedrage van EUR 2.644. Deze bijdrage is verwerkt in de exploitatie.

1 januari 2014 is de coöperatieve vereniging Jez U.A. te Groningen opgericht door Stichting Elker en OCRN te Groningen. Stichting Jez is gezien de gezagsverhoudingen aan te merken als een verbonden partij. De activiteiten uit 2018 hebben een te verwaarlozen omvang gehad. Hierdoor is besloten om deze entiteit niet op te nemen in de jaarrekening van Stichting Elker en de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Combinatie Elker / Poortje.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat dit toekomstige economische voordelen oplevert. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen.

Een actief wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Een actief wordt niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of van betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur.

Op bedrijfsterreinen, op vaste activa in ontwikkeling (onderhanden investeringen) en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Door het Ministerie van Justitie en Veiligheid goedgekeurde vaste activa worden gewaardeerd tegen de laagste van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en het goedgekeurde investeringsbedrag onder aftrek van de ontvangen investeringssubsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten.

Het meerdere boven het goedgekeurde investeringsbedrag wordt ten laste van de exploitatie gebracht. Voor de vaste activa waarvoor in de bekostigingssystematiek geen substitutievrijheid bestaat binnen het verkregen budget, is de afschrijvingsperiode gelijk aan de in de bekostigingssystematiek voorgeschreven afschrijvingstermijnen. Voor die vaste activa waarvoor binnen de bekostigingssystematiek of de verkregen subsidie substitutievrijheid bestaat, zijn de afschrijvingstermijnen gebaseerd op de geschatte toekomstige gebruiksduur.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten. Rentelasten gedurende de bouw worden niet geactiveerd.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De volgende afschrijvingspercentages (in procenten van de aanschafwaarde minus eventuele restwaarde) worden hierbij gehanteerd:

Gebouwen: 2 - 10%

Vervoersmiddelen: 20%

Automatisering: 20 - 33%

Inventaris en ov vaste activa: 12,5% - 20%

Op terreinen en onderhanden projecten wordt niet afgeschreven.

Groot onderhoud

De kosten van groot onderhoud worden vanaf 2018 als onderdeel van de boekwaarde van het actief behandeld. De kosten worden als afzonderlijk samenstellend deel van het desbetreffende actief geïdentificeerd en hierop wordt een jaarlijkse afschrijving op in mindering gebracht.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Op balansdatum is beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardevermindingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten bij de vervolgwaardering gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening. Eventueel worden direct toerekenbare transactiekosten verwerkt in de winst- en verliesrekening tenzij hierna anders beschreven.

Er wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie en na eerste verwerking tegen de geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Bij de bepaling van deze voorziening wordt zowel de statische als dynamische methode gehanteerd.

Verstreckte leningen en vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. De aflossingsverplichtingen voor het komende jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Algemene reserve, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebrachte kapitaal.

Algemene reserves

Onder de algemene reserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen vrij kunnen beschikken.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Aanwending van bestemmingsreserves

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de winst- en verliesrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden op balansdatum gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen in betreffende boekjaar en naar volgende jaren af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijdswaarde van te verwaarlozen betekenis is. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening langdurig zieken

Onder deze voorziening worden begrepen de kosten inzake het eigen risico van twee jaren loondoorbetaling, conform de cao-Jeugdzorg en eventuele frictiekosten met betrekking tot langdurig ziekteverzuim. Langdurige ziekte is vastgesteld op basis van de op moment van balansdatum bekende ziektegevallen (langer dan 2 maanden ziek), die naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Op basis van ziektehistorie en rapportages van de Arbodienst wordt door het management een inschatting gemaakt van het hiervoor genoemde. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

In de berekening is rekening gehouden met loondoorbetaling tot maximaal 2 jaar na de eerste ziektedag, waarbij na 1 jaar

ziekte 70% van het salaris wordt doorbetaald. Bij re-integratie voor een deel van de contracturen wordt 85% van het salaris doorbetaald. Na 2 jaar vervalt de loondoorbetalingsverplichting. Medewerker krijgt mogelijk vanaf dit moment een WIA-uitkering. De loonkosten in de berekening zijn inclusief sociale lasten en pensioenen.

Voorziening Jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, een blijfkansberekening per leeftijdsjaar en jubileumleeftijd.

Voorziening onregelmatigheidstoeslag

Medewerkers die recht hebben op onregelmatigheidstoeslag (ORT) over gewerkte uren krijgen vanaf 2016 het gemiddelde ORT doorbetaald tijdens het vakantie verlof. Deze voorziening betreft de inschatting van de kosten van de verplichting tot uitbetaling van ORT gedurende de vakantie voor de periode voor 2016. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde.

Voorziening Vitaliteit en Garantie

De voorziening betreft de contante waarde van het vanwege de cao uit te keren vitaliteitsbudget aan medewerkers vanaf de maand waarin medewerker 10 jaar jonger is dan de voor hem op dat moment geldende AOW leeftijd. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, een uitstroomkans van 19,9% per jaar en leeftijd en is contant gemaakt tegen een percentage van 0,5% per jaar. Daarnaast bevat deze voorziening de contante waarde van het vanwege de cao uit te keren garantieverlof aan medewerkers die 55 jaar of ouder zijn of 55 jaar worden, geboren zijn vóór 1-1-1961, vóór 1-1-2006 in dienst waren van een werkgever die valt onder de werkingssfeer van de cao Jeugdzorg en dat tot 1-1-2010 onafgebroken zijn geweest. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, een uitstroomkans van 19,9% per jaar en leeftijd en is contant gemaakt tegen een percentage van 0,4% per jaar.

Voorziening 57plus

Onder deze voorziening worden begrepen de inschatting van de kosten ter dekking van de 57 plus regeling. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen, wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onder opbrengsten jeugdwet en opbrengsten Wmo worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende jeugdzorg respectievelijk Wmo-prestaties. Als realisatiemoment geldt het moment waarop de betreffende prestaties zijn gerealiseerd en op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de opdrachtgever. Tot de opbrengsten jeugdwet worden tevens gerekend mutaties in onderhanden zorgtrajecten met betrekking tot jeugdzorg.

Als gevolg van de decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetzekerheid voor de Wmo en Jeugdwet omzet. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet, die naar beste weten zijn geschat door de Raad van Bestuur, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in het volgende jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijds aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, e.d.). Voor de Wmo omzet en de buitenregionale omzet is de vaststelling op dit moment nog niet bekend, maar zijn de mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in de jaarrekening.

Uitgangspunten sociaal domein

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en of Jeugdwet-omzet zijn de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie').

Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijds aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, e.d.).

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening respectievelijk landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke IZA-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld.

De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2019 of later.

Subsidies jeugdzorg (exclusief Wmo en jeugdwet)

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening

opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen worden verdeeld in opbrengsten voor het leveren van goederen en opbrengsten voor het leveren van diensten. Overige bedrijfsopbrengsten worden opgenomen conform de daarvoor ontvangen en gefactureerde bedragen en worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot het eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

In de overige bedrijfsopbrengsten worden onder meer de vergoedingen voor uitgeleend personeel, verhuur van onroerend goed en voor het leveren van diensten.

Personeelskosten

Periodiek betaalbare beloningen

Onder personeelskosten zijn begrepen de in het boekjaar bestede salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, inleenkrachten, onderaannemers, reis- en verblijfskosten en overige personeelskosten verminderd met de ontvangen bedragen voor zwangerschapsverloven. Lonen en salarissen en andere personeelslasten worden verantwoord in de periode waarin personeel op grond van de arbeidsvoorwaarden het recht op beloning verkrijgt. Sociale lasten worden toegerekend aan dezelfde periode als de lonen en salarissen waaraan deze sociale lasten direct kunnen worden toegerekend.

Personeelslasten

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, persoonlijke levensfase budget of vitaliteit worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Op balansdatum wordt hiertoe een verplichting opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting per balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Pensioenen

Stichting Combinatie Elker / Poortje heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds: Pensioenfonds Zorg en Welzijn en voor het segment onderwijs van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen via het ABP. Stichting Combinatie Elker / Poortje betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De nieuwe dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden.

Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad minimaal 123% zijn. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Op 31 december 2018 bedroeg de beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn 97,5% en van het ABP 97,0%.

Stichting Combinatie Elker / Poortje heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Combinatie Elker / Poortje heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfonds en verzekeringsmaatschappijen betaald door Stichting Combinatie Elker / Poortje. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingskosten

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur worden de toekomstige afschrijvingen hierop aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden uitgesplitst naar huisvestingskosten, verzorgingskosten en overige bedrijfskosten en worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Leasing

Stichting Combinatie Elker/Het Poortje kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend, en niet zozeer de juridische vorm. Als Stichting optreedt als lessee in een operational lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Grondslagen van segmentering:

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Jaarverslaggeving 'Richtlijn 655 Zorginstellingen' en de subsidievoorschriften van de Ministeries van Justitie en Veiligheid en Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen de volgende segmentatie in de winst- en verliesrekening gemaakt:

- Justitiële Jeugdzorg (Ministerie van Justitie en Veiligheid)
- Jeugdzorg en JeugdzorgPlus (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, provincies en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten)
- Onderwijs (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en gemeenten)

Bij de verdeling van de winst- en verliesrekening per segment is aangesloten op de activiteiten per subsidieverstrekker.

De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

- De eerste doorbelasting van de indirecte kosten vindt plaats naar drie stichtingen op basis van uitgangspunten in de begroting.
- Voor de kosten die worden doorbelast aan stichting Het Poortje Jeugdinstellingen vindt een nadere segmentering plaats.
- Voor het segment Onderwijs vindt toerekening van indirecte kosten plaats op basis van werkelijke kosten op een vooraf afgesproken niveau conform begroting;
- De overige indirecte kosten worden middels een algemene verdeelsleutel toegerekend aan segmenten Justitiële Jeugdzorg (37,5%) en Jeugdzorg (62,5%)

De verdeelsleutels zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de begroting.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 16 mei 2019 is door Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen een driejarig contract getekend met het RIGG en JHRD voor bekostiging van JeugdzorgPlus voor de periode 2019-2021. Na deze periode bestaat de mogelijkheid om het contract maximaal twee keren telkens voor een periode van één jaar te verlengen. In dit nieuwe contract is sprake van een verlieslatende bekostigingssystematiek voor stichting Het Poortje jeugdinstellingen omdat het etmaaltarief onder onze kostprijs ligt.

Tot eind 2018 was sprake van lumpsum financiering voor onze JeugdzorgPlus activiteiten. In het nieuwe contract dat van toepassing is vanaf 2019 is sprake van etmaal financiering (aantal cliënten maal etmaaltarief). Uitgaande van eenzelfde bezetting als in 2018, is op jaarbasis sprake van bijna een halvering van de totale bekostiging voor onze JeugdzorgPlus activiteiten. Dat is op de lange termijn niet vol te houden wanneer we kwaliteit van zorg willen blijven leveren en daarnaast willen blijven investeren in innovatie van onze zorgverlening. Op moment van publicatie van deze jaarrekening voert stichting Elker / Poortje diverse gesprekken over mogelijkheden voor verkrijging van aanvullende financiering.

11. Toelichting op de geconsolideerde balans

1. Materiële vaste activa

EUR 1.000	2018	2017
Grond	2.411	2.411
Gebouwen	4.192	4.151
Inventaris	462	455
Vervoersmiddelen	81	27
Automatisering	870	726
Overige vaste activa	1.214	785
Onderhanden investeringen	304	518
Totaal	9.534	9.073

In het mutatieoverzicht vaste activa is de verdeling van de materiële vaste activa naar de verschillende segmenten opgenomen. Er is vaste activa gedesinvesteerd voor een bedrag van EUR 83k waarop een boekverlies is geleden van EUR 7k. Dit heeft te maken met de gebouwgebonden inventaris dat bij de verhuizing van de Hereweg naar de Hoogeweg niet meegenomen is. Er is voor EUR 300k aan groot onderhoud aan de verschillende panden geactiveerd. Daarnaast is er in 2018 geïnvesteerd in de ICT omgeving (EUR 481K). De toename in de boekwaarde van de overige vaste activa wordt verklaard door de investering in het hekwerk (EUR 150k) en een investering in een persoonsbeveiligingsinstallatie (200K).

2. Vorderingen en overlopende activa

EUR 1.000	2018	2017
Vorderingen op debiteuren	2.397	4.878
Nog te factureren zorgtrajecten	6.000	5.720
Overige vorderingen	831	1.211
Overlopende activa	804	583
Totaal	10.032	12.391

Op vorderingen op debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht van EUR 731k (2017: EUR 398k). De verhoging van deze voorziening heeft te maken met een toename in de voorziening dubieuze debiteuren voor Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen. Voor de geleverde zorg in het kader van JeugdzorgPlus waarvoor de vergoeding nog niet ontvangen is, wordt een deel opgenomen als dubieus. In 2017 was de facturatie voor Stichting Elker over december al gedaan in datzelfde jaar en daarmee in de debiteurenpositie opgenomen. Dit in tegenstelling tot 2018 waar de facturatie in 2019 heeft plaatsgevonden.

Nog te factureren zorgtrajecten

Deze positie betreft de nog te factureren verleende zorg in boekjaar 2018, rekening houdend met de contractuele afspraken van de verschillende financiers.

Specificatie overige vorderingen

EUR 1.000	2018	2017
ESF subsidie	310	954
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	168	180
Overige vorderingen	353	77
Totaal	831	1.211

De ESF subsidies zijn inschattingen op basis van in het verleden ingediende eindverantwoordingen na controle van eventuele correcties. De positie 2018 van EUR 310K heeft voor EUR 150K betrekking op de periode 2017 en voor EUR 160K op 2018. In 2017 stonden er nog vorderingen op de balans voor de jaren 2015 - 2016 voor een bedrag van EUR 800k. De vordering op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is in het kader van de subsidiebrief 2018 - 2019.

De stijging van de overige vorderingen wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2018 een vordering van EUR 183k is opgenomen op het UWV in het kader van nog uit te betalen transitievergoedingen na twee jaar ziekte en de reeds uitbetaalde transitievergoedingen, welke kan worden teruggevorderd. In de voorziening langdurig zieken is een bedrag opgenomen van EUR 160k.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn toegenomen doordat de factuur voor de pensioenpremies voor januari 2019 in 2018 al is ontvangen (EUR 370k). Een jaar ervoor is de factuur niet in december ontvangen. Daarnaast was deze destijds ook niet opgenomen in de overlopende activa. Voor de nog te ontvangen subsidies is in 2018 het bedrag van EUR 188k opgenomen.

3. Liquide middelen

EUR 1.000	2018	2017
Bank	15.502	13.816
Kas	25	24
Totaal	15.527	13.840

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

Overtollige liquiditeiten worden hoofdzakelijk uitgezet bij het Ministerie van Financiën in het kader van de wet Schatkistbankieren. Stichting Elker heeft een rekening-courant-faciliteit van EUR 2.908.000,- bij een kredietinstelling. Voor stichting Het Poortje Jeugdinstellingen is er bij een kredietinstelling een rekening courant faciliteit van EUR 2.000.000 aanwezig. Er is in 2018 geen gebruikgemaakt van deze faciliteiten.

Als zekerheid voor deze faciliteit voor stichting Elker zijn voor zowel het pand aan Cantersveen 4 (1e rang) als Haydnlaan 6 (2e rang) hypotheekrechten gevestigd van EUR 950K en is een pandrecht gevestigd op de vorderingen van Stichting Elker.

4. Groepsvermogen

EUR 1.000	2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	2018
Kapitaal	405	-	-	405
Algemene reserve	11.203	325	-	11.528
Bestemmingsreserve (min Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)	2.645	-380	-	2.265
Bestemmingsreserve (min J&V)	-280	65	-	-215
Bestemmingsreserve	1.304	-	-	1.304
Bestemmingsfonds (min J&V)	457	62	-	520
Totaal	15.734	72	-	15.806

De mutatie in de algemene reserve betreft het overige resultaat van Stichting Elker, Stichting Viyuna en Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen, segment Jeugdzorg wat niet wordt toegevoegd aan/ ten laste van bestemmingsreserve's of fondsen wordt gebracht.

De mutatie van de bestemmingsreserve van Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap betreft het resultaat van het segment Onderwijs.

Voor het vormen van een voorziening langdurig zieken en reorganisatie wordt door het Ministerie van Justitie en Veiligheid geen toestemming gegeven. Deze zijn uit het bestemmingsfonds van het Ministerie van Justitie en Veiligheid gehaald en toegekend aan de bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve is bedoeld voor (toekomstige) investeringen in onroerend goed. Per 1 januari 2011 is de totale openstaande schuld waarborghypotheken ad EUR 1.304.216 door de Staat der Nederlanden kwijtgescholden. Het restant van de schuld is verwerkt in het resultaat van 2011 en toegevoegd aan de bestemmingsreserve herhuisvesting conform de subsidiebeschikking van VWS. In 2018 heeft net als in 2017 geen mutatie op de reserve plaatsgevonden.

5. Voorzieningen

EUR 1.000	2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	2018
Langdurig zieken	584	377	365	179	417
Jubileumuitkeringen	821	198	62	86	871
Onregelmatigheidstoeslag	255	-	-	85	170
Vitaliteit en garantie	1.709	486	329	179	1.686
57plus	530	168	545	-	154
Verlieslatend contract 2018	455	-	455	-	-
Totaal	4.355	1.229	1.756	529	3.298

Voorziening Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor de kosten van eigen risico van twee jaren loon doorbetaling, conform de cao-Jeugdzorg, de cao-voortgezet onderwijs en eventuele frictiekosten als gevolg van langdurig ziekteverzuim. De voorziening langdurig zieken is geactualiseerd op basis van de opgave van HR in verband met de inschatting voor de verplichting van toekomstige betalingen aan medewerkers waarvan wordt verwacht dat zij niet zullen terugkeren in het werkproces. De vrijval van deze zelfde voorziening heeft te maken met langdurig zieke oud-medewerkers van Stichting Elker waar in de loop van 2018 afscheid van genomen is.

Voorziening Jubileumuitkeringen

Deze voorziening heeft betrekking op de opgebouwde rechten op jubileumuitkeringen op grond van de cao-Jeugdzorg en de cao-voortgezet onderwijs welke in de toekomst tot uitbetalingen zullen leiden. De voorziening wordt actuarieel berekend. De disconteringsvoet voor het Ministerie van OCW wijkt af van Ministerie van Justitie en Veiligheid en Ministerie van VWS.

Voorziening ORT

Medewerkers die recht hebben op onregelmatigheidstoelage (ORT) over gewerkte uren krijgen vanaf 2016 het gemiddelde ORT doorbetaald tijdens het vakantieverlof. Op basis van rechterlijke uitspraken over de verplichting tot uitbetaling van ORT gedurende de vakantie voor de periode voor 2016 is een voorziening gevormd voor deze verplichting.

Voorziening Vitaliteit en Garantie

Daarnaast bestaat deze voorziening uit de contante waarde van het vanwege de cao-Jeugdzorg uit te keren garantieverlof aan medewerkers die 55 jaar of ouder zijn of 55 jaar worden, geboren zijn voor 1 januari 1961 en voor 1 januari 2006 in dienst waren van een werkgever die valt onder de werkingssfeer van de cao-Jeugdzorg. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao-Jeugdzorg, een uitstroomkans en leeftijd.

Voorziening 57plus

Onder deze voorziening worden begrepen de inschatting van de kosten ter dekking van toekomstige loonkosten, herplaatsings- en afvloeiingskosten van personeel. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Zie bijgevoegde tabel voor de verwachting ten aanzien van de aanwending van de voorziening.

EUR 1.000	Saldo 31-12-2018	< 1 jr	1 - 5 jr	> 5 jr
Langdurig zieken	417	348	69	-
Jubileumuitkeringen	871	46	259	566
Onregelmatigheidstoelage	170	85	85	-
Vitaliteit en garantie	1.686	328	912	447
57plus	154	154	-	-
Totaal	3.298	961	1.325	1.013

6. Langlopende schulden

EUR 1.000	2018	2017
Schulden aan kredietinstellingen	1.754	1.872
Totaal	1.754	1.872

Er zijn in 2018 geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken, zie hiervoor het opgenomen mutatieoverzicht lang vreemd vermogen.

7. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten

EUR 1.000	2018	2017
Onderhanden projecten	-	2
Ontvangen voorschotten	-	-20
Voorzieningen onderhanden projecten	-	-220
Totaal	-	-237

De onderhanden projecten uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten voor 18plus-jongeren is in 2014 door de overgang van de bekostiging van de zorgverzekeraars naar de gemeenten ontstaan. De positie aan onderhanden werk uit hoofde van DBC's is in 2018 gereduceerd tot 0. Er staan geen posities meer open per 31 december 2018.

8. Kortlopende schulden en overlopende passiva

EUR 1.000	2018	2017
Crediteuren	6.261	5.000
Belastingen en sociale premies	2.669	2.490
Schulden terzake pensioenen	211	267
Overlopende passiva	532	432
Overige schulden	4.561	4.916
Totaal	14.235	13.106

De crediteurenpost is fors toegenomen vanwege één crediteur voor een bedrag van per saldo EUR 1,2 miljoen. Deze betaling heeft in februari 2019 plaatsgevonden. Belastingen en sociale premies betreffen onder andere de nog af te dragen loonbelasting over de salarissen van december.

Nadere specificatie overige schulden

EUR 1.000	2018	2017
Aflossingsverpl. <1 jaar lang vreemd vermogen	118	118
Ministerie van J&V 2017	777	808
Vakantiegeld	1.332	1.253
Vakantiedagen	860	702
Overige kortlopende schulden	1.474	2.036
Totaal	4.561	4.916

Onder de overige kortlopende schulden zijn onder andere opgenomen: de nog te betalen OZB-belastingen voor 2017 en 2018 van EUR 300k (2017: EUR 150k). Daarnaast is een doorbelasting van de energiebelasting voor het segment Justitiële Jeugdinstellingen opgenomen EUR 130k (2017: EUR 105k).

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

In de normale bedrijfsuitoefening wordt gebruikgemaakt van uiteenlopende reguliere financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan bijbehorende markt- en/of kredietrisico's.

Kredietrisico

Er wordt kredietrisico gelopen op de vorderingen op het Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten. Voor het afdekken van het kredietrisico is een voorziening opgenomen, die hierop in mindering is gebracht.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Er is een behoudend treasurybeleid

dat niet toestaat om afgeleide of bijzondere financiële instrumenten te gebruiken om rentefluctuaties te beheersen. De liquiditeitspositie wordt bewaakt door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Hierdoor wordt bewaakt dat er voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te voldoen en dat binnen de gestelde leningsconvenanten wordt gebleven.

Liquiditeitsrisico

De liquiditeitspositie wordt bewaakt door middel van een liquiditeitsbegroting. Er wordt op toegezien dat er voldoende liquiditeiten aanwezig zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat binnen de gestelde lenings-convenanten wordt gebleven.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans verantwoorde vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen:

Verplichtingen

Er zijn meerjarige huurverplichtingen voor woonruimten aangegaan, niet voor de huisvesting van medewerkers maar voor de dienstverlening. De totale verplichting hiervan is 575k waarvan 436k voor het jaar 2019. Dit bedrag is lager dan voorgaande jaren aangezien er tot eind 2018 kantoorruimte werd gehuurd voor medewerkers (aan de Hereweg). Naast deze verplichting zijn er meerjarige contracten afgesloten voor de huur van kopieer- en koffieapparaten. De verplichting voor 2019 hiervoor is EUR 63k en de totale meerjarige verplichting is 125k.

Fiscale eenheid

Vanaf 1 januari 2014 maken Stichting Combinatie Elker / Poortje, Stichting Elker en Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. In 2016 is Stichting Viyuna hier aan toegevoegd. Op grond van de voegingsvoorwaarden is iedere Stichting van de fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid als geheel vanaf 1 januari 2014.

VPB-plicht Jeugdzorg

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractbasis (vanaf 2015) - meer dan voorheen - tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden.

Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op de zogenoemde 'subsidie-vrijstelling' in de vennootschapsbelasting, omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt aangenomen dat de jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) in beginsel een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting.

Momenteel vindt op landelijk niveau overleg plaats tussen onder meer het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het Ministerie van Financiën en sectorale belangenbehartigingsorganisaties ten aanzien van de hierboven geschetste fiscale problematiek. Over de eventuele uitkomsten van dit overleg, meer in het bijzonder of en onder welke voorwaarden vennootschapsbelastingplicht kan worden afgewend, is thans nog niets inhoudelijks bekend. Om voornoemde reden hebben de Stichting Combinatie Elker / Poortje, Stichting Elker en Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen geen rekening gehouden met een eventuele belastingplicht in de jaarrekening.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn voornamelijk onzeker. Hiervoor zijn geen verplichtingen opgenomen.

Mutatieoverzicht materiële vaste activa

EUR 1.000	Grond	Gebouwen	Inventaris	Vervoersmiddelen	Automatisering	Overige vaste activa	Onderhanden investeringen	Totaal
Aanschafwaarde	2.411	18.628	4.923	164	3.430	2.202	518	32.275
Cum. Afschrijvingen	-	11.141	4.443	133	2.667	1.417		19.803
Subsidie	-	3.166	24	-	36	-		3.227
Eigen aandeel	-	170	-	4	-	-		173
Boekwaarde 31-12 2017	2.411	4.151	455	27	726	785	518	9.073
Investerings								
Aanschafwaarde	-	440	179	79	481	579	282	2.041
Afschrijvingen	-	394	169	11	338	150	-	1.063
Subsidies	-	-	-	13	-	-	-	13
Eigen aandeel	-	-	-	-	-	-	-	-
Per saldo	-	46	10	55	143	429	282	965
Desinvesteringen								
Aanschafwaarde	-	77	7	-	-	-	496	579
Afschrijvingen	-	73	3	-	-	-	-	76
Subsidies	-	-	-	-	-	-	-	-
Eigen aandeel	-	-	-	-	-	-	-	-
Per saldo	-	4	3	-	-	-	496	504
Aanschafwaarde	2.411	18.991	5.096	243	3.911	2.781	304	33.737
Subsidies	-	11.463	4.609	145	3.005	1.567	-	20.790
Eigen aandeel	-	3.166	24	13	36	-	-	3.240
Cumulatieve afschrijvingen	-	170	-	4	-	-	-	173
Boekwaarde 31-12 2018	2.411	4.192	462	81	870	1.214	304	9.534

Toelichting Mutatieoverzicht materiële vaste activa

Door het Ministerie van Justitie en Veiligheid is in 1987 toestemming verleend voor nieuwbouw tot een bedrag van EUR 4.537.802,-. Door het Ministerie van Justitie en Veiligheid is een bouwsubsidie verstrekt van EUR 1.815.121,- het resterende bedrag van EUR 2.722.681,- is gefinancierd uit de kapitaalmarkt. Door het Ministerie van Justitie en Veiligheid is in 1997 - 1998 toestemming verleend voor nieuwbouw tot een bedrag van EUR 4.620.961,-. Hiervoor is een bouwsubsidie verstrekt.

Door het Ministerie van Justitie en Veiligheid is in 1999 - 2000 toestemming verleend voor nieuwbouw tot een bedrag van EUR 5.227.412,- en in 2000 voor verbouw en achterstallig onderhoud EUR 475.807,-.

Door het Ministerie van Justitie en Veiligheid is in 2002 is toestemming verleend voor de uitbreiding van 4 afdelingen beperkt beveiligde plaatsen en voor het project kantoorvoorzieningen tot een bedrag van EUR 9.345.000,- en in 2002 voor renovatie Waterpoort tot een bedrag van EUR 197.902,-.

In het kader van de overgang van de bekostiging van de JeugdzorgPlus van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport naar de gemeenten per 1 januari 2015, is betreffende het boekjaar 2014 met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een subsidie voor toekomstige kapitaallasten overeengekomen van EUR 5.666.203,-. Deze subsidie is in mindering gebracht op de boekwaarde van het gebouw aan de Hoogeweg 9 te Groningen.

Mutatieoverzicht Langlopende schulden

Algemene en financiële gegevens van afgesloten leningen bij BNG. Genoemde bedragen zijn in hele euro's

Lening-nummer	Afsluit-datum	Rente %	Hoofd-som	Aflos-sing 2018	Rest-schuld 31-12-'18	Rest-schuld 31-12-'23	Aflos-sing 2019	Loop-tijd	Aflos-sing	Reste-rende loop-tijd	Garant-stelling/zeker-heid
40.0099464	15-02-2005	4,80%	551.343	30.630	153.153	0	30.630	18 jaar	Lineair	5 jaar	Gemeente Haren
40.0099465	01-11-2004	4,60%	209.646	13.976	13.982	0	13.976	15 jaar	Lineair	1 jaar	Gemeente Haren
40.106820	29-12-2011	5,20%	1.100.000	36.667	843.331	659.998	36.667	15 jaar	Lineair	8 jaar	Haydnlaan 2-6
40.106821	28-06-2012	5,40%	1.100.000	36.667	861.665	678.330	36.667	15 jaar	Lineair	9 jaar	Haydnlaan 2-6
Totaal			2.960.989	117.940	1.872.131	1.338.328	117.940				

De langlopende schulden zijn in alle gevallen verstrekt aan stichting Elker. De gestelde zekerheid betreft een hypotheekrecht op onroerende zaken met pandrecht op het pand aan Haydnlaan 2-6 te Groningen, eerste in rang, voor een bedrag van EUR 2.200.000, te vermeerderen met een opslag voor rente, boete en kosten van 50% van voornoemde hoofdsom.

Volgens de kredietovereenkomst gelden in aanvulling op de algemene kredietvoorwaarden de opzeggingseis: bij een, naar het oordeel van de BNG, wezenlijke verslechtering van de financiële situatie of verminderde kredietwaardigheid van stichting Elker. Hiervan is in ieder geval sprake wanneer de solvabiliteitsratio daalt onder de 20% of de Debt Service Coverage Ratio daalt onder de 1,2.

De solvabiliteitsratio wordt uitgedrukt in het percentage van het groepsvermogen van de totale passiva.

De Debt Service Coverage Ratio wordt berekend door de bruto operationele cash flow te delen door de financieringslasten.

Voor het bepalen van de ratio's is het effect van de doorgevoerde stelselwijziging buiten beschouwing gelaten

Solvabiliteitsratio:		DSCR:	
Eigen vermogen	9.895	Bruto operationele cashflow	404
Totale passiva	21.694	Financieringslasten	228
Solvabiliteit	45,6%	DSCR	1,77

12. Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Gesegmenteerde winst- en verliesrekening Stichting Combinatie Elker / Poortje

De activiteiten van de stichting Combinatie Elker / Poortje zijn onder te verdelen in drie segmenten. Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen heeft activiteiten in alle drie de segmenten, de stichtingen Elker en Viyuna hebben enkel activiteiten in het segment Jeugdzorg. De financiering van de verschillende segmenten wordt op de volgende wijze gefinancierd:

- 1) Jeugdzorg (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, provincies en gemeenten)
- 2) Justitiële Jeugdzorg (Ministerie van Justitie en Veiligheid)
- 3) Onderwijs (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en gemeenten)

EUR 1.000	Jeugdzorg		Justitiële Jeugdzorg		Onderwijs		Totaal	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	50.642	43.662	-	-	-	-	50.642	43.662
Subsidies (excl. Wmo en Jeugdwet)	1.791	1.974	9.927	9.681	5.212	5.001	16.930	16.656
Overige bedrijfsopbrengsten	1.373	2.196	17	12	353	482	1.743	2.690
Totaal bedrijfsopbrengsten	53.806	47.832	9.944	9.693	5.565	5.483	69.315	63.008
Personeelslasten	39.884	35.526	7.171	6.995	4.503	5.244	51.558	47.764
Afschrijvingslasten	660	832	215	178	50	60	925	1.070
Overige bedrijfskosten	11.352	11.090	2.709	2.392	781	559	14.842	14.041
Totaal bedrijfslasten	51.896	47.447	10.095	9.565	5.334	5.863	67.325	62.876
Bedrijfsresultaat	1.910	384	-151	128	231	-380	1.990	132
Financiële baten en lasten	121	60	-	-	-	-	121	60
Resultaat	1.789	324	-151	128	231	-380	1.869	72
Algemene reserve	1.789	324	-	-	-	-	1.789	324
Bestemmingsreserve ministerie van Justitie en Veiligheid	-	-	-34	65	-	-	-34	65
Bestemmingsfonds ministerie van Justitie en Veiligheid	-	-	-117	62	-	-	-117	62
Bestemmingsreserve ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	-	-	-	-	231	-380	231	-380

Financiële resultaten per segment

In de bedrijfskosten van de drie segmenten zijn ook de toegerekende kosten vanuit de moederstichting opgenomen. Deze worden vanuit transparantie hieronder toegelicht zowel qua omvang als wijze waarop de toerekening plaatsvindt.

Kostentoerekening moederstichting

Voor twee van de drie dochterstichtingen geldt dat de geleverde zorgproducten vallen binnen het segment Jeugdzorg.

Voor één dochterstichting geldt dat de geleverde zorgproducten onder alle drie segmenten vallen.

Voor de kostentoerekening van de moederstichting CEP naar de drie dochterstichtingen, waar de zorgproducten worden

geleverd, is voor 2018 een verdeelsleutel vastgesteld, deze is algemeen vastgesteld.

Aan de twee stichtingen die met hun geleverde zorgproducten voor 100% vallen in het segment Jeugdzorg wordt 55,92% van de geregistreerde kosten in de moederstichting toegerekend.

Het percentage van 44,08% wordt toegerekend aan de stichting die zorgproducten levert in alle drie de segmenten.

Binnen deze stichting wordt hierop de volgende verdeelsleutel voor de segmentering toegepast: Op het totaal van het toe te rekenen percentage van 44,08% worden allereerst de toe te rekenen kosten aan het segment Onderwijs in mindering gebracht.

De toe te rekenen kosten zijn voorafgaand aan het verslagjaar vastgesteld, deze bedroegen voor 2018:

Indirecte personeelskosten: EUR 371.047

Indirecte overige kosten: EUR 90.251

Totaal: EUR 461.298

Het toe te rekenen bedrag na aftrek van EUR 461.298 wordt via een vaste verdeelsleutel toegerekend aan het segment Justitiële Jeugdzorg, 37,5% en het segment Jeugdzorg, 62,5%. De kosten die geregistreerd worden in de stichting CEP worden middels aangegeven systematiek toegerekend aan de verschillende segmenten. De uitkomst van deze kostentoerekening is voor 2018:

Kostentoerekening per segment voor 2018	
EUR 1.000	
Jeugdzorg	4.412
Justitiële jeugdzorg	758
Onderwijs	461
Totaal	5.631

Belangrijkste subsidievoorwaarden:

Segment Jeugdzorg

De voorwaarden voor de lumpsumfinanciering van JeugdzorgPlus staan beschreven in de 'Overeenkomst JeugdzorgPlus' tussen de (colleges van de) 58 gemeenten in de provincies Friesland, Drenthe en Groningen en Het Poortje Jeugdinrichtingen. Met de invoering van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de zorg voor jeugdigen. De financiering wordt verstrekt aan de instelling ten behoeve van het verlenen van gesloten jeugdhulp aan jongeren die een machtiging hebben als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Jeugdwet.

Segment Justitiële Jeugdzorg

De algemene subsidieregels voor de particuliere inrichtingen zijn neergelegd in het Besluit van 23 december 2010 houdende regels omtrent het verstrekken van subsidie aan particuliere justitiële jeugdinrichtingen (Subsidiebesluit justitiële inrichtingen) (Staatsblad 2011,1). Op de subsidieverlening is tevens de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

De minister verstrekt de particuliere inrichting een subsidie voor de kosten van de exploitatie van de inrichting.

De exploitatiesubsidie wordt bepaald door normprijzen te vermenigvuldigen met de capaciteit. Naast de subsidie in de exploitatiekosten kan de minister een particuliere inrichting een subsidie verstrekken voor bouwprojecten of voor bijzondere projecten of doeleinden.

Segment Onderwijs

Het segment Onderwijs ontvangt subsidie op basis van de regeling bekostiging justitiële jeugdinrichtingen (V)SO ZMOK.

De grondslag is de Wet op de expertisecentra, besluit bekostiging WPO en WEC. Artikel 36. Justitiële jeugdinrichtingen en instellingen voor gesloten jeugdzorg verbonden aan scholen voor Cluster 4.

EUR 1.000	2018	2017
Jeugdwet	42.248	49.515
Wmo	1.413	1.110
Zorgverzekeringswet (excl. Subs)	-	18
Totaal	43.662	50.642

9. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

Vanuit de Jeugdwet is door Stichting Elker EUR 5,9 miljoen minder inkomsten verkregen dan in 2017, met name doordat we minder onderaannemers en zorgaanbieders als contractpartners hadden. Een klein deel is verschoven naar hogere detacheringssinkomsten vanwege de verschuiving van taken richting gemeenten.

Voor Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen is in totaal EUR 1,6 miljoen minder aan inkomsten verkregen. Dit wordt enerzijds verklaard doordat in 2017 subsidie was ontvangen voor jeugdhulp ten behoeve van 24 plekken bij Woodbrookers (EUR 2.784k). Deze opzet bestond niet meer in 2018 waardoor hier geen opbrengst tegenover staat in 2018. Anderzijds is sprake van een toename in de opbrengsten doordat ten aanzien van JeugdZorgPlus meer buitenregionale (inclusief Friese) jongeren aanwezig waren dan vorig jaar.

EUR 1.000	2018	2017
Ministerie van Justitie en Veiligheid	9.698	9.936
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	975	830
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	4.571	4.716
Subsidie ESF	305	350
Subs. provincies en gemeenten	1.107	1.098
Totaal	16.656	16.930

10. Subsidies (excl. Wmo en Jeugdwet)

Het totaal van de ontvangen (rijks)subsidies bevinden zich op het niveau van 2017. De subsidiebedragen die ontvangen zijn van verschillende Ministeries komen overeen met de bedragen van vorig jaar.

EUR 1.000	2018	2017
Overige subsidies	330	462
Detachering personeel	1.302	728
Huuropbrengsten pand	72	82
Overige opbrengsten	987	470
Totaal	2.690	1.743

11. Overige opbrengsten

EUR 1.000	2018	2017
Lonen en salarissen	29.500	30.203
Sociale lasten	5.154	4.812
Pensioenpremies	2.956	2.840
Overige personeelskosten	2.694	2.216
Personeel niet in loondienst	3.462	4.142
Personeel inhuur onderaannemers	3.997	5.507
Personeel in dienst Woodbrookers	-	1.838
Totaal	47.764	51.558

Onder de detachingsopbrengsten worden ook de opbrengsten vanuit het samenwerkingsverband FACT Jeugd verantwoord. Dit betreft personeelsleden van Stichting Elker die werkzaamheden verrichten voor een bedrag van EUR 283k (2017 EUR 268k). De detachingsopbrengsten van personeel aan Groninger gemeenten is toegenomen tot EUR 1 miljoen (2017: EUR 460k). Dit komt doordat er sprake is van een toename van deze activiteiten en het verschuiven van taken die belegd zijn bij gemeenten en in het verleden onder jeugdzorg vielen. De gemeenten hebben hier nog geen personeel voor in loondienst genomen maar lenen deze op detachingsbasis van Stichting Elker in.

De overige opbrengsten betreffen diverse opbrengsten voor afwikkeling van niet-structurele zaken, zoals bijvoorbeeld nog te ontvangen transitievergoedingen UWV voor langdurig zieken (EUR 187k) en vergoedingen aan een pilot voor opleidingen (EUR 440k).

12. Personeelskosten

in fte	2018	2017
Stichting Elker	304	287
Segment Justitiële jeugdinrichting	86	93
Segment Jeugdzorg en JeugdzorgPlus	97	100
Segment onderwijs	55	47
Stichting CEP	93	86
Totaal	635	613

De stijging in de overige personeelskosten ten opzichte van 2017 wordt met name veroorzaakt door een creditering in 2017 van EUR 119k voor de frictiekosten vanuit de reorganisatie.

Voor Stichting Elker is het beleid er op gericht geweest om minder gebruik te maken van de inhuur van personeel (personeel niet in loondienst). Dit heeft duidelijk haar vruchten afgeworpen binnen Stichting Elker gezien de daling van EUR 1,8 miljoen in 2017 naar EUR 930k voor dit jaar.

Waar in 2017 nog voor een bedrag van EUR 5,5 miljoen aan onderaannemers is betaald door Stichting Elker is dit afgenomen tot EUR 3,6 miljoen door een afname van het aantal onderaannemers en zorgaanbieders als contractpartner.

In 2017 is EUR 613k aan personele kosten verantwoord rondom Woodbrookers. In 2018 bestond deze constructie van

onderaanneming met Woodbrookers niet meer waardoor de daarmee samenhangende financiële posities niet meer voorkwamen in 2018.

Het gemiddelde aantal personeelsleden op de loonlijst:

13. Afschrijvingen materiële vaste activa

EUR 1.000	2018	2017
Afschrijvingen materiële vaste activa	1.070	925
Totaal	1.070	925

De toename in de afschrijvingslasten heeft te maken met de investeringen die in 2017 en begin 2018 hebben plaatsgevonden met name in de categorie gebouwen en inventaris.

14. Overige bedrijfskosten

EUR 1.000	2018	2017
Huisvestingskosten	4.754	4.520
Verzorgingskosten	5.233	5.102
Overige bedrijfskosten	4.054	5.220
Totaal kosten	14.041	14.842

Huisvestingskosten

EUR 1.000	2018	2017
Onderhoudskosten	2.111	2.071
Huur	1.461	1.448
Overige huisvestingskosten	1.182	1.001
Totaal	4.754	4.520

De huisvestingskosten zijn in lijn met 2017.

Verzorgingskosten

EUR 1.000	2018	2017
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	4.090	4.047
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	985	900
Onderwijsleermiddelen	158	155
Totaal	5.233	5.102

De verzorgingskosten bevinden zich op het niveau van 2017.

Overige bedrijfskosten

EUR 1.000	2018	2017
Onderhoud en aanschaf software	1.363	1.656
Administratieve en registratieve systemen	328	177
Kantoorkosten	744	722
Communicatiekosten	212	125
Algemeen beheer	167	119
Overige algemene kosten Woodbrookers	-	613
Dotatie en vrijval voorziening	333	445
Overige algemene kosten	906	1.363
Totaal	4.054	5.220

De dotatie en vrijval van de verschillende voorzieningen is in de toelichtingen bij de balans opgenomen.

In 2017 is EUR 613k aan overige kosten verantwoord rondom Woodbrookers. In 2018 bestond deze constructie van onderaanneming met Woodbrookers niet meer waardoor de daarmee samenhangende financiële posities niet meer voorkwamen in 2018.

15. Financiële baten en lasten

EUR 1.000	2018	2017
Rentebaten	-	-
Rentelasten	110	116
Overige financiële baten en lasten	-50	5
Totaal	60	121

Er zijn in 2018 geen nieuwe leningen aangetrokken. De financiële bate betreft een compensatie herstelkader rentederving.

Toelichting resultaten projecten

EUR 1.000	Nieuwe Perspectieven 18+	Jongeren talenten reisbureau	Pedagogisch coaching	WAD	Ambulante Woonbegeleiding	Het Loket	Totaal
Subsidie gem. Groningen	116	114				235	465
Subsidie gem. Delfzijl				109			109
Subsidie gem. Stadskanaal					43		43
Subsidie gem. Midden-Groningen			119				119
Totale baten	116	114	119	109	43	235	736
Direct hulpgebonden en indir. kosten	116	114	119	109	43	235	736
Totale lasten	116	114	119	109	43	235	736
Resultaat	-	-	-	-	-	-	-

13. Wet Normering Topinkomens (WNT)

Op zorginstellingen zijn ten aanzien van de WNT aanvullende wet- en regelgeving vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van toepassing. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg- en jeugdhulp op basis van de score en indeling in klasse.

Stichting Combinatie Elker / Poortje is per 1 januari 2018 ingedeeld in bezoldigingsklasse IV van de sectorale normen voor zorginstellingen. Het bezoldigingsmaximum van bezoldigingsklasse IV is in 2018: EUR 172.000,-. Mevrouw A.M. Veldhuizen is per 1 maart 2018 in dienst getreden. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van dit bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

EUR 1	2018	2018
Raad van Bestuur	Dhr. W. Cnossen	Mevr. A.M. Veldhuizen
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 30/6	1/3 – 31/12
Omvang dienstverband	1,0 fte	1,0 fte
Dienstbetrekking	Vast loondienst	Vast loondienst
Bezoldiging		
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	77.910	133.452
Beloningen betaalbaar op termijn	6.126	10.249
Subtotaal	84.036	143.702
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	85.293	144.197
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt
Totale bezoldiging	84.036	143.702
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		
Gegevens 2017	Dhr. W. Cnossen	
Functiegegevens	Voorzitter	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31-12	
Omvang dienstverband	1,0 fte	
Dienstbetrekking	Vast loondienst	
Bezoldiging		
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	157.687	
Beloningen betaalbaar op termijn	18.097	
Subtotaal	175.784	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	146.000	
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	
Totale bezoldiging	175.784	

De WNT beloning betaalbaar op termijn van dhr. W. Cnossen in 2017 is verhoogd met EUR 6.181 als gevolg van de toerekening van het vakantiegeld aan het jaar waarin het recht is ontstaan.

Toezichthoudende topfunctionarissen

(EUR 1)

Raad van Toezicht	Dhr. P.H. Snijders	Dhr. A. van der Heide	Mevr. G.C. Bruins-Slot	Mevr. F.K. Woltjer	Mevr. M.C. Timmerman	Dhr. F.C. van den Berg	Dhr. J. Dijkstra
Functiegegevens	Voorzitter	Vice voorz.	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging							
Totale bezoldiging	7.739	6.987	5.066	5.318	5.024	5.000	5.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	25.800	17.200	17.200	17.200	17.200	17.200	17.200
Gegevens over 2017							
Functiegegevens	-	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2017	-	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/7 – 31/12	1/7 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging							
Totale bezoldiging	-	5.000	5.000	2.500	2.500	5.000	5.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	-	14.600	14.600	7.300	7.300	14.600	14.600

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de vermelde topfunctionarissen zijn er geen functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn geen ontslaguitkeringen betaald die op grond van de WNT vermeld moeten worden.

Honoraria onafhankelijk accountant

EUR 1	2018	2017
Controle van de jaarrekening	81.766	135.375
Overige assurance	33.200	30.062
Overige dienstverlening	3.517	2.192
Totale honoraria	118.483	167.629

Transacties met verbonden partijen

Doorbelastingen binnen de groep vinden plaats tegen werkelijke kosten.

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

14. Enkelvoudige balans

Activa (EUR 1.000)	Ref	2018	2017
Vaste activa		-	-
Totaal vaste activa		-	-
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	1	816	279
Liquide middelen	2	281	964
Totaal vlottende activa		1.097	964
Totaal activa		1.097	964

Passiva (EUR 1.000)	Ref	2018	2017
Eigen vermogen		-	-
Totaal eigen vermogen		-	-
Voorzieningen	3	385	331
Vlottende passiva			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	4	712	633
Totaal vlottende passiva		712	633
Totaal passiva		1.097	964

15. Enkelvoudige winst- en verliesrekening

Activa (EUR 1.000)	Ref	2018	2017
Opbrengsten	5	5.664	5.269
Totaal opbrengsten		5.664	5.269
Personeelslasten	6	5.510	5.205
Overige bedrijfskosten	7	154	65
Totaal kosten		5.664	5.269
Bedrijfsresultaat		-	-

16. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2018 van de stichting.

Grondslagen van waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Overige bedrijfsopbrengsten

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

De personele kosten en alle overige kosten van de Stichting Combinatie Elker - Het Poortje, zijn door middel van een doorbelasting ten laste van het resultaat van stichting Elker, stichting Het Poortje Jeugdinstellingen en stichting Viyuna gebracht. De doorbelaste kosten zijn als overige bedrijfsopbrengsten verantwoord bij de Stichting Combinatie Elker-Het Poortje.

17. Toelichting op de enkelvoudige balans

1. Vorderingen en overlopende activa

EUR 1.000	2018	2017
Vorderingen op groepsmaatschappijen	805	226
Overige vorderingen	10	53
Totaal	816	279

De toegenomen vordering op groepsmaatschappijen heeft te maken met de financiële mutaties die in de maand december hebben plaatsgevonden. Iedere maand vindt een afrekening plaats tussen de verschillende stichtingen binnen Stichting Combinatie Elker / Poortje. Op de vorderingen op groepsmaatschappijen wordt geen rente in rekening gebracht.

2. Liquide middelen

EUR 1.000	2018	2017
Bankrekeningen	281	685
Totaal	281	685

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

Specificatie aansluiting geconsolideerd – Stichting combinatie Elker / Poortje

EUR 1.000	Eigen vermogen	Resultaat
Stichting combinatie Elker / Poortje	-	-
Stichting Elker	9.895	-459
Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen	5.651	454
Stichting Vijuna	260	77
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	15.806	72

3. Voorzieningen

EUR 1.000	2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	2018
Jubileumuitkeringen	94	19	4	11	98
Vitaliteit en garantie	238	79	59	36	222
Langdurig zieken	-	65	-	-	65
Totaal	331	163	63	47	385

De voorzieningen zijn op het niveau gebleven van voorgaand jaar. De voorziening langdurig zieken is gedurende 2018 gevormd.

Voorziening Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor de kosten van eigen risico van twee jaren loon doorbetaling, conform de

EUR 1.000	Saldo 31-12-2018	< 1 jr	1 - 5 jr	> 5 jr
Jubileumuitkeringen	98	1	36	62
Vitaliteit en garantie	222	50	123	48
Langdurig zieken	65	65	0	0
Totaal	385	116	159	110

cao-Jeugdzorg, de cao-voortgezet onderwijs en eventuele frictiekosten als gevolg van langdurig ziekteverzuim. De voorziening langdurig zieken is in 2018 geactualiseerd op basis van de opgave van HR in verband met de inschatting voor de verplichting van toekomstige betalingen aan medewerkers waarvan wordt verwacht dat zij niet zullen terugkeren in het werkproces.

Voorziening Jubileumuitkeringen

Deze voorziening heeft betrekking op de opgebouwde rechten op jubileumuitkeringen op grond van de cao-Jeugdzorg en de cao-voortgezet onderwijs welke in de toekomst tot uitbetalingen zullen leiden.

Voorziening Vitaliteit en Garantie

Daarnaast bestaat deze voorziening uit de contante waarde van het vanwege de cao-Jeugdzorg uit te keren garantieverlof aan medewerkers die 55 jaar of ouder zijn of 55 jaar worden, geboren zijn voor 1 januari 1961 en voor 1 januari 2006 in dienst waren van een werkgever die valt onder de werkingssfeer van de cao-Jeugdzorg. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao-Jeugdzorg, een uitstroomkans en leeftijd.

4. Kortlopende schulden en overlopende passiva

Belastingen en sociale premies betreffen onder andere de nog af te dragen loonbelasting over de salarissen van december.

EUR 1.000	2018	2017
Vakantiegeld	193	180
Vakantiedagen	146	129
Belastingen en sociale premies	347	279
Ov kortlopende schulden	25	46
Totaal	712	632

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen:

Fiscale eenheid

Vanaf 1 januari 2014 maken Stichting Combinatie Elker / Poortje, Stichting Elker en Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. In 2016 is Stichting Viyuna hier aan toegevoegd. Op grond van de voegingsvoorwaarden is iedere Stichting van de fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid als geheel vanaf 1 januari 2014.

18. Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening

5. Opbrengsten

EUR 1.000	2018	2017
Doorbelaste kosten	5.631	5.235
Overige opbrengsten	33	35
Totaal	5.664	5.269

Toelichting opbrengsten

Vanaf 1 januari 2016 zijn de personeelsleden van de staf van Elker en Het Poortje overgegaan naar de Combinatiestichting Elker - Het Poortje. Deze kosten, en alle overige kosten van de Combinatiestichting Elker - Het Poortje, zijn door middel van een doorbelasting ten laste van het resultaat van Elker gebracht en Het Poortje gebracht.

6. Personeelskosten

EUR 1.000	2018	2017
Lonen en salarissen	4.294	4.043
Sociale lasten	679	652
Pensioenpremies	385	354
Overige personeelskosten	153	156
Totaal	5.510	5.205
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	93	86

7. Overige bedrijfskosten

EUR 1.000	2018	2017
Mutatie voorziening	116	27
Overige algemene kosten	38	38
Totaal	154	65

19. Overige toelichting

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Toezicht van Stichting Combinatie Elker / Poortje heeft de jaarrekening 2018 vastgesteld in de vergadering van 29 mei 2019.

Resultaatbestemming

De statuten geven de kaders aan voor de resultaatbestemming die mede afhankelijk zijn van de geldende regelgeving.

Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt te verdelen:

Resultaatbestemming EUR 1.000	
Toevoegen aan de algemene reserve	325
Toevoegen aan de bestemmingsreserve ministerie van Justitie en Veiligheid	65
Toevoegen aan het bestemmingsfond ministerie van Justitie en Veiligheid	62
Onttrekken uit de bestemmingsreserve ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	-380
Totaal	72

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 16 mei 2019 is door Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen een driejarig contract getekend met het RIGG en JHRD voor bekostiging van JeugdzorgPlus voor de periode 2019-2021. Na deze periode bestaat de mogelijkheid om het contract maximaal twee keren telkens voor een periode van één jaar te verlengen. In dit nieuwe contract is sprake van een verlieslatende bekostigingssystematiek voor stichting Het Poortje jeugdinstellingen omdat het etmaaltarief onder onze kostprijs ligt. Tot eind 2018 was sprake van lumpsum financiering voor onze JeugdzorgPlus activiteiten. In het nieuwe contract dat van toepassing is vanaf 2019 is sprake van etmaal financiering (aantal cliënten maal etmaaltarief). Uitgaande van eenzelfde bezetting als in 2018, is op jaarbasis sprake van bijna een halvering van de totale bekostiging voor onze JeugdzorgPlus activiteiten. Dat is op de lange termijn niet vol te houden wanneer we kwaliteit van zorg willen blijven leveren en daarnaast willen blijven investeren in innovatie van onze zorgverlening. Op moment van publicatie van deze jaarrekening voert stichting Elker / Poortje diverse gesprekken over mogelijkheden voor verkrijging van aanvullende financiering.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Raad van Bestuur

Voorzitter Raad van Bestuur
Mevr. A.M. Veldhuizen

Raad van Toezicht

Voorzitter Raad van Toezicht
Dhr. P.H. Snijders

Vice-voorzitter Raad van Toezicht
Dhr. A. van der Heide

Lid Raad van Toezicht
Dhr. J. Dijkstra

Lid Raad van Toezicht
Dhr. F.C. van den Berg

Lid Raad van Toezicht
Mevr. M.C. Timmerman

Lid Raad van Toezicht
Mevr. F.K. Woltjer

Overige gegevens

Statutaire regeling resultaatbestemming

De statuten geven de kaders aan voor de resultaatbestemming die mede afhankelijk zijn van de geldende regelgeving te zake.

Nevenvestigingen

De stichting heeft geen nevenvestigingen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Combinatie Elker/Poortje

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Combinatie Elker/Poortje (hierna 'de stichting') te Groningen (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Combinatie Elker/Poortje per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening gesteld bij of krachtens de Regeling Jeugdwet.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Combinatie Elker/Poortje zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door Stichting Combinatie Elker/Poortje als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het voorwoord;
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling Jeugdwet is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling Jeugdwet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling Jeugdwet.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met vereisten voor de jaarrekening gesteld bij of krachtens de Regeling Jeugdwet. In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische

beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

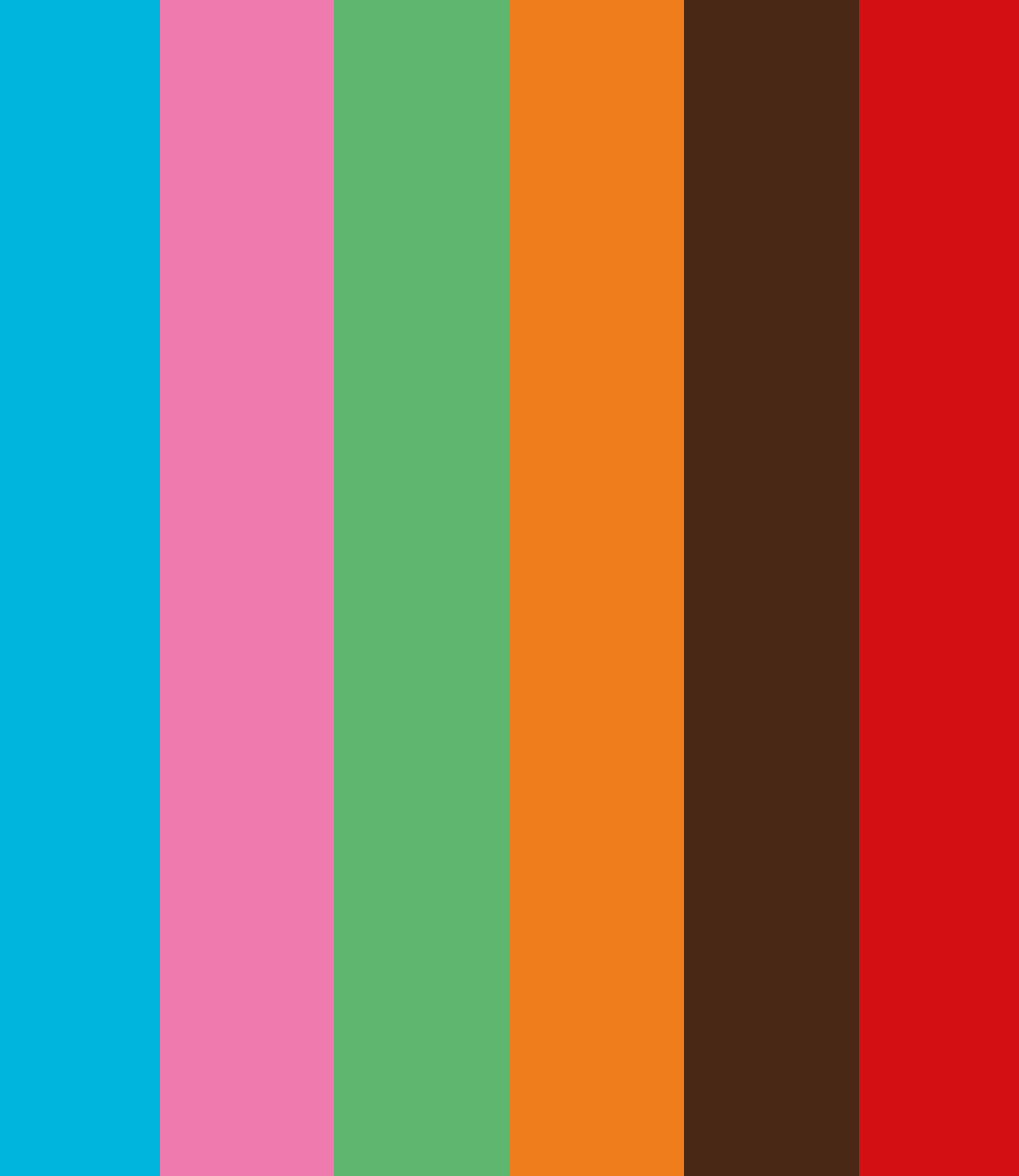
Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen of de activiteiten. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen of de activiteiten geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 29 mei 2019

KPMG Accountants N.V.

E.P. Helmholt RA

Het Poortje
Jeugdinstellingen

